

DRAUGAS

PERIODICALS
July 31, 2003
Vol. XCIV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, LIEPOS - JULY 31, 2003

*****MIXED ADC 606
3RD FLOOR
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-30-03

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 147
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

K. Donelaičio lit. m.-los Vašingtone moksleiviai - LR ambasadoje; liūdni įvykiai Putname; žinios iš Detroito ir kt.
2 psl.

Paradojimai ant lietuviško sodžiaus naujų (senų) pamatų.
3 psl.

Čikagoje viešėjo dr. Raminta Lampsatytė; JAV lietuviai remia Valdovų rūmus; pirmasis nacionalinis pramoginės dainos konkursas Lietuvoje.
4 psl.

Algį Rimą prisimenant.
5 psl.

Lietuviai sportininkai dalyvaus Indianapolio čempionate; „Kronikos“ pėdsakai Suvalkijoje; „Draugo“ šventei reikia talkininkų ir laimikių.
6 psl.

Sportas

* Paryžiuje vykstančiame 7-tajame Europos jaunimo olimpiniam festivalyje antradienį vakare Lietuvos sportininkai iškovojo du aukso medalius - čempionais tapo lengvaatletė Lina Grinėkaitė ir dziudo imtynininkas Alius Bračiulis. Dieną bronzos medalį pelnė kitas dziudo atstovas Karolis Bauza, tad lietuviai turi jau tris apdovanojimus.

* Europą apibėgti pasiryžę tolimųjų nuotolių bėgikai Petras Silkinas, sekma dienių pasiekęs Danijos sostinė Kopenhaga, trečiadienį jau bėgo per Vokietiją link Olandijos. Pastarąsias kelias dienas 61 metų P. Silkinas per dieną nubėga po 80 km vietoje planuotu 60-70, be to, vyrauja palankus begimui oras, todėl Amsterdamą tikimasi pasiekti kitos savaitės pradžioje.

* Kiek Lietuvai kainuotų žydrūnas Ilgauskas, jei jis sutiktu atstovauti savo valstybei Europos vyrų krepšinio čempionato finaliniame turnyre? Už krepšinininką mokama suma tiesiogiai priklauso nuo jo NBA klubo gaunamo atlyginimo. Jei Ž. Ilgauskas sutiktų dalyvauti Švedijoje rengiamame Europos čempionate, Lietuvos krepšinio federacija už jo draudimą turėtų sumokėti apie 216,000 JAV dolerių. Likus vos 5 savaitėms iki pirmenybių pradžios, rinktinės vadovai neturi Ž. Ilgausko sutikimo dalyvauti varžybose.

Naujausios žinios

* Užsienio reikalų ministras atmeta kaltinimus „dengiant“ susikompromitavusius diplomatus.

* Per Rusijos ambasadoriaus atsivėikimą su Lietuvos prezidentu neišvengta jautrių klausimų.

* Kitamet Seimo rinkimuose aiškių nugalėtojų nebus, teigia Vilniaus banko žinovai.

Lietuva — ketvirta pasaulyje pagal ekonomikos augimo tempus

Vilniaus banko prezidento patarėjas dr. Gitanas Nausėda kalbasi su žurnalistais. Saulius Venckaus ELTA nuotr.

Lietuviai prieglobsčio Šveicarijoje nebegaus

Bern-Vilnius, liepos 30 d. (BNS) — Lietuva yra tarp 40 valstybių, kurias Šveicarija įvardino kaip „saugias“ ir jų piliečiams nebus suteikiamas prieglobstis šioje valstybėje.

Sąrašą keturiasdešimties „saugių“ valstybių, iš kurių atvykusių piliečių prašymai su teiktu prieglobstį bus automatiškai atmetami nuo rugpjūčio 1 dienos, Šveicarijos federalinis pabėgėlių biuras paskelbė trečiadienį, pranešė agentūra AFP.

Palangos paplūdimių vanduo vėl švarus

Klaipėda-Palanga, liepos 30 d. (Elta) — Trečiadienį gauti naujausi tyrimų rezultatai parodė, jog Palangos paplūdimių vanduo yra visiškai švarus.

Klaipėdos visuomenės sveikatos centro gydytoja higienistė Liuda Potapovienė sakė, jog, atlikus tyrimus jūros vandenyje, paimitame ties Palangos paplūdimiais, salmonelės bakterijų nerasta.

Anot jos, jame neaptikta apskritai jokių mikroorganizmų, galinčių sukelti ūmias žarnyno ligas, tokias kaip dizenterija, salmoneliozė ar cholera. Baimintasi, kad jų į jūrą galėjo patekti per kanalizacijos tinklų avariją.

Medikai jau leido nuimti lenteles, perspėjancias apie taršą.

Tačiau Ražės upelis iki šiol lieka užterštas. Jo žiotyse maudytis vis dar nerekomenduojama.

JAV

Vašingtonas. JAV prezidentas George W. Bush trečiadienį paragino pasaulio bendriją, ypač Europą, paremti Vašingtono nuostata ir įtikinti Iraną atsakyti savo branduolinių ambicijų. „Manau, jog geriausias būdas išspręsti šį Iran klausimą šiuo metu yra prisijungti prie mūsų ir tvirtai pareikšti, kad branduolinio ginklo gamyba neatitinka jo intereso“, sakė G. W. Bush. „Manau, mes galime išspręsti šį klausimą taikiomis priemonėmis, tačiau tai reikalauja darnių viso pasaulio valstybių, ypač Europos, pastangų bendradarbiauti su JAV“, sakė prezidentas.

Vašingtonas. „Saddam Hussein jau nebėra blogų naujienų šaltinis. Jis — šiukšlių krūva, kuri laukia, kada ją sušluos“, interviu „Reuters“ pa-

Pasak biuro atstovo spaudai Dominique Boillat, pagrindiniai reikalavimai, kuriais remiantis valstybė galima įvardinti kaip „saugia“, yra žmogaus teisių gerbimas ir tarptautinių konvencijų taikymas.

Kartu su 10 busimų Europos Sąjungos valstybių kaip saugios įvardytos Bosnija ir Hercegovina bei Makedonija, taip pat Lichtenšteinas, Norvegija, Islandija, visos 15 ES valstybių narių, taip pat Albanija,

Prezidento patarėjo „stalčiuose“ — nauji korupcijos skandalai

Vilnius, liepos 30 d. (BNS) — Naujosios sąjungos (socialliberalus) nustebino prezidento Rolando Pakso patarėjo valstybinio saugumo klausimais Remigijaus Aco pareiškimas, neva stalčiuose jis turintis kompromituojančios informacijos, ir prašo ją kuo greičiau paviešinti visuomenei.

„Prašome nedelsiant informuoti valstybes vadovybę bei visuomenę apie tai, kokia kompromituojanti medžiaga guli prezidento patarėjo stalčiuose, kokios institucijos ar asmenys padėjo jai ir patarėjo stalčių, kodėl ne teisėsaugos institucijos, o prezidento patarėjas jas pasirošęs realizuoti“, sakoma socialliberalų pranešime spaudai.

„Mano stalčiuje guli artimiausi skandalai. Pažadu, jog, pasibaigus prezidento atostogoms, jie ilgai ten neužsiguls“, socialliberalų pranešime spaudai cituojamas prezidento patarėjas.

Saugumas perduoda „septynių diplomatų bylą“ prokurorams

Vilnius, liepos 30 d. (BNS) — Valstybes saugumo departamentas (VSD) trečiadienį pareiškė perduodas Generalinei prokuratūrai medžiagą apie septynis susikompromitavusius Lietuvos diplomatus ir pažadėjo išslaptinti tuos dokumentus, kuriuos nurodys prokurorai.

VSD pranešimu, departa-

Bulgarija, Gambia, Gana, Indija, Mongolija, Rumunija ir Senegalas.

Pasak pranešimo, Europos valstybės į šį sąrašą įtrauktos dėl to, kad Šveicarija apsiųs saugotą nuo masiško, pavyzdžiui, cigonų atvykimo į šią valstybę.

Tokį sąrašą, pernai paskelbė ir Didžioji Britanija. Sąrašą kartu su kitomis busimomis ES nariomis yra įtraukta ir Lietuva.

„Išgelbėti Vilniuje sužalotos prancūzų aktorės nebėra vilties

Paryžius-Vilnius, liepos 30 d. (BNS-Elta) — Vilniuje prancūzų kino žvaigždė Marie Trintignant kartu su dviem ko-

legomis iš Lietuvos operavęs prancūzų chirurgas Stephane Delajoux teigia, kad nepasiseks išgelbėti aktorės gyvybės.

„Neurochirurginiu požiūriu nebėra vilties, trečiadienį S. Delajoux pasisakymą Prancūzijos radijui „Europe 1“ citavo naujienų agentūra AFP.

„Mediciniškai nebėra ko daryti. Galima jai padėti (nuskusminamaisiais), tačiau tai nėra būtina. Ji tokios būsenos, kad nejaucia jokio skausmo — nei moralinio, nei fizinio“, pridūrė medikas.

S. Delajoux, kuris antradienį vakare grįžo į Prancūziją, taip pat sakė, kad trečiadienį ryte kalbėjosi su kolegomis iš Vilniaus ir sužinojo, kad dėl pacien-

tos sveikatos nėra jokio teigiamo poslinkio. „Jos valandos

Tomio Buro (ELTA) nuotr.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

JAV

Vašingtonas. JAV prezidentas George W. Bush trečiadienį paragino pasaulio bendriją, ypač Europą, paremti Vašingtono nuostata ir įtikinti Iraną atsakyti savo branduolinių ambicijų. „Manau, jog geriausias būdas išspręsti šį Iran klausimą šiuo metu yra prisijungti prie mūsų ir tvirtai pareikšti, kad branduolinio ginklo gamyba neatitinka jo intereso“, sakė G. W. Bush. „Manau, mes galime išspręsti šį klausimą taikiomis priemonėmis, tačiau tai reikalauja darnių viso pasaulio valstybių, ypač Europos, pastangų bendradarbiauti su JAV“, sakė prezidentas.

Vašingtonas. „Saddam Hussein jau nebėra blogų naujienų šaltinis. Jis — šiukšlių krūva, kuri laukia, kada ją sušluos“, interviu „Reuters“ pa-

EUROPA

Londonas. Nušalintas Ira-

Vilnius, liepos 30 d. (BNS-Elta) — Pirmąjį ketvirtį Lietuvos ekonomikai išaugus 9.4 procento, valstybė atsidūrė sparčiausiai augančių pasaulio ekonomikų penketuke, skaičiuojant pagal bendrojo vidaus produkto (BVP) didėjimo tempus, teigia Vilniaus bankas.

„Mūsų turimais duomenimis, pagal ekonomikos augimą pirmąjį ketvirtį Lietuva yra ketvirtą vietą pasaulyje ir nusi-leidžia tik Tadžikijai, Armėnijai bei Kazachijai“, pristatydamas naująją Lietuvos ekonomikos apžvalgą, teigė Vilniaus banko valdybos pirmininko patarėjas Gitanas Nausėda.

Pirmąjį ketvirtį Tadžikijos BVP išaugo 12.1 proc., Armėni-

jos — 11.3 proc., Kazachijos — 10.6 procento. Lėčiau nei Lietuvos augo Latvijos ekonomika — 8.8 proc., Turkijos — 8.1 proc., Azerbaidžano — 7.9 proc., Ukrainos — 7 proc., Rusijos — 6.8 proc. bei Kinijos — 6.7 procento.

G. Nausėda atkreipė dėmesį, kad apdirbamoji pramonė auga nebe taip sparčiai kaip pirmąjį ketvirtį. „Pirmąjį ketvirtį „Mazeikių naftos“ rezultatai buvo tikrai fantastiški — iš dalies ir todėl, kad pernai pirmasis ketvirtis imonėi buvo nesėkmingas. O šiemet antrąjį ketvirtį imonė buvo sustabdyta remontui, ir tai lėmė blogesnius rezultatus, todėl pablogėjo ir šalies eksporto rodikliai“, sakė G. Nausėda.

Nukelta i 5 psl.

Milijonų iššvaistymu kaltinti „Kauno holdingo“ vadovai išvengė atsakomybės

Kaunas, liepos 30 d. (BNS) — Kauno apygardos teisme trečiadienį baigta nagrinėti lėšų iššvaistymu kaltintų bankrutavusių investicinių bendrovių „Kauno holdingo kompanija“ vadovų byla, kurioje tik vienas iš bendrovės vadovų sulaukė laisvės atėmimo bausmės.

Svetimo turto iššvaistymu bei neteisėtoms imonės veiklos vykdymu buvo apkaltinti buvus susivienijimo EBSW viceprezidentas ir bendrovės „Kauno holdingo kompanija“ (KHK) stebėtojų tarybos pirmininkas Al-

girdas Paškevičius, KHK vadovai Valdas Krasnickas ir Jolanta Barysienė bei bendrovės stebėtojų tarybos nariai Nijolė Koncienė ir Kęstutis Armaitis.

Apie 5 metus teisme nagrinėtoje baudžiamojoje byloje šie asmenys kaltinti nuo 1993 iki 1995 metų pasisavinę ir iššvaistę daugiau nei 80 mln. litų, kuriuos skolinosi iš gyventojų už palukanas.

Be to, minėtieji asmenys buvo kaltinami per EBSW susivienijimo vadovą Gintaro Petrą, kurio, Nukelta i 5 psl.

Išgelbėti Vilniuje sužalotos prancūzų aktorės nebėra vilties

Paryžius-Vilnius, liepos 30 d. (BNS-Elta) — Vilniuje prancūzų kino žvaigždė Marie Trintignant kartu su dviem ko-

Marie Trintignant aktorė

legomis iš Lietuvos operavęs prancūzų chirurgas Stephane Delajoux teigia, kad nepasiseks išgelbėti aktorės gyvybės.

„Neurochirurginiu požiūriu nebėra vilties, trečiadienį S. Delajoux pasisakymą Prancūzijos radijui „Europe 1“ citavo naujienų agentūra AFP.

„Mediciniškai nebėra ko daryti. Galima jai padėti (nuskusminamaisiais), tačiau tai nėra būtina. Ji tokios būsenos, kad nejaucia jokio skausmo — nei moralinio, nei fizinio“, pridūrė medikas.

S. Delajoux, kuris antradienį vakare grįžo į Prancūziją, taip pat sakė, kad trečiadienį ryte kalbėjosi su kolegomis iš Vilniaus ir sužinojo, kad dėl pacien-

tos sveikatos nėra jokio teigiamo poslinkio. „Jos valandos

Tomio Buro (ELTA) nuotr.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

JAV

Vašingtonas. JAV prezidentas George W. Bush trečiadienį paragino pasaulio bendriją, ypač Europą, paremti Vašingtono nuostata ir įtikinti Iraną atsakyti savo branduolinių ambicijų. „Manau, jog geriausias būdas išspręsti šį Iran klausimą šiuo metu yra prisijungti prie mūsų ir tvirtai pareikšti, kad branduolinio ginklo gamyba neatitinka jo intereso“, sakė G. W. Bush. „Manau, mes galime išspręsti šį klausimą taikiomis priemonėmis, tačiau tai reikalauja darnių viso pasaulio valstybių, ypač Europos, pastangų bendradarbiauti su JAV“, sakė prezidentas.

Vašingtonas. „Saddam Hussein jau nebėra blogų naujienų šaltinis. Jis — šiukšlių krūva, kuri laukia, kada ją sušluos“, interviu „Reuters“ pa-

EUROPA

Londonas. Nušalintas Ira-

Jis nurodė, kad dabar Lietuva gyvena „ekonominio fenomeno“ laikotarpiu: BVP per metus išaugo beveik 10 proc., o kainų lygis krito. „Tai yra negincijamas faktas, nors ir prieštaraujantis ne tik ekonominiais desniams, bet ir buitinei logikai“, sakė G. Nausėda.

Finansų ministerijos Makroekonominės skyriaus vedėjas Ricardas Kasperavičius sakė, kad pusmečio rezultatai jau dabar formuoja BVP augimo lūkesčius, artimus 6.5 procento.

Po karo Irake galutinai išaiškėjo, kad Lietuva tebėra atspari išsivysčiusias pasaulio valstybes apėmusiam leto augimo „virusui“.

Nukelta i 5 psl.

Lietuviai moko užsieniečius susekti nusikaltėlius pagal kvapus

Vilnius, liepos 29 d. (BNS) — Lietuvos kinologijos centro odorologų patirtį pritaikyti panoro Kanados ir Suomijos pareigūnai.

Dienraščio „Respublika“ žiniomis, į Lietuvos kinologiją (kriminalinės kinologijos ruši, analizuojančią kvapus) užsienio specialistai atkreipė dėmesį 2001 metais, kai Lietuvoje apsilankė Kanados teisėsaugininkų delegacija.

Šių metų pradžioje Kanadoje vietos pareigūnams buvo surengtas Nukelta i 5 psl.

Išgelbėti Vilniuje sužalotos prancūzų aktorės nebėra vilties

Marie Trintignant aktorė

suskaiciuotos“, sakė prancūzų medikas.

Antradienį aktorei atlikta antroji sudėtinga galvos operacija.

Nukelta i 5 psl.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

JAV

Vašingtonas. JAV prezidentas George W. Bush trečiadienį paragino pasaulio bendriją, ypač Europą, paremti Vašingtono nuostata ir įtikinti Iraną atsakyti savo branduolinių ambicijų. „Manau, jog geriausias būdas išspręsti šį Iran klausimą šiuo metu yra prisijungti prie mūsų ir tvirtai pareikšti, kad branduolinio ginklo gamyba neatitinka jo intereso“, sakė G. W. Bush. „Manau, mes galime išspręsti šį klausimą taikiomis priemonėmis, tačiau tai reikalauja darnių viso pasaulio valstybių, ypač Europos, pastangų bendradarbiauti su JAV“, sakė prezidentas.

Vašingtonas. „Saddam Hussein jau nebėra blogų naujienų šaltinis. Jis — šiukšlių krūva, kuri laukia, kada ją sušluos“, interviu „Reuters“ pa-

EUROPA

Londonas. Nušalintas Ira-

LIETUVIŲ TELKINIAI

K. DONELAIČIO MOKYKLOS
MOKINIAI KONCERTAVO LIETUVOS
AMBASADOJE

Dainuoja ir deklamuoja „Pupų ir pipirų“ ratelio vaikai.

Programos dalyviai nusifotografavo su Loreta Ušackiene, buvusiu Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi ir muzikos direktore Aušra Razanauskiene.

Vašingtono apylinkės K. Donelaičio liuanistinės mokyklos (direktorė Kristina Nakienė) mokiniai Motinos dienos programą atliko Lietuvos Respublikos ambasadoje. Programos globėja buvo

ambasadoriaus žmona Loreta Ušackienė. Tarp koncerto klausytojų buvo ir prezidentas Valdas Adamkus. Programą parengė mokyklos muzikos direktorė Aušra Razanauskienė.

Saksofonu groja Vytautas Skripkauskas.

LIŪDNI ĮVYKIAI PUTNAME

Mažas skaičiumi, bet aktyvus lietuvių telkinys Putname, birželio mėnesį dar sumažėjo. Gegužės 28 d. į Lietuvą nuolatiniams apsigyvenimui išvyko dr. Juozas Kriaučiūnas, MD. Jis buvo ALKOS — Amerikos Lietuvių katalikų archyvo vyr. direktorius, Lietuvių Bendruomenės veikėjas, BALFO direktorius ir seselių rėmėjas, Lietuvos Gydymo d-jos aktyvus narys, mirus kun. St. Ylai su dideliu dėmesiu prižiūrėjo, jo ir draugų pastatytą Mindaugo pilį, Putnamo lietuvių veiklos fotografas ir korespondentas, prez. V. Adamkaus užtarnautai apdovanotas Gedimino ordinu.

Turbūt pats svarbiausias jo nuopelnas Lietuvai ir lietuviams — tai Archyvo tvarkymas — katalogavimas, patalpų gerinimas, bendradarbių telkimas, darbas, kurį jis dirbo ligi 2000 metų.

Dr. J. Kriaučiūno sąmojus, pozityvus žvilgsnis į

Lietuvą, optimistiškas — realistiškas vertinimas Amerikos lietuvių veiklos, malonus bendravimo būdas, ypač su atvykstančiais mokslininkais iš Lietuvos pasinaudoti ALKOS turtais, laimėjo Amerikos lietuviams ir M. N. Pr. seserų vienuolijai jų pagarbą bei įvertinimą. Šitų jo asmenybės savybių pasigies putnamiečiai. „Dieve, laimink jo gyvenimą tėvynėje Lietuvoje, kuriai jis dirbo ir aukojosi“, — linkejo Putnamo seselių vienuolyne sekmadienio pusryčiams susirinkusios seselės ir parapijiečiai.

I Dangiskąją tėvynę išleivio Lietuvos Katalikų Bažnyčiai ir Amerikos lietuviams pasitarė, žinomas dvasininkas prel. dr. Vytautas Balčiūnas. Matulaičio Slausgos namuose, Putname, jis ramiai, niekam to momento nesitikint, amžinai užmerkė akis gegužės 28 dieną.

Prelatas buvo pašarvotas M. N. Pr. seserų vienuolyno koplyčioje. Po iškilmingų šv. Mišių, kurias aukėjo 17 kunigų, dalyvaujant Norwich vyskupui Michael R. Cote, D.D., buvo palaidotas Dangaus Vartų kapinėse, šalia ten besilinsčių brolių kunigų, netoli savo mylimos sesers Eleonoros Masaitienės ir brolio Silvestro. Gražus būrys iš toli ir arti atvykusių bei draugų jį palydėjo į Amžino poilsio vietą.

Prel. dr. V. Balčiūną Lietuvai, Italijoje — Romoje ir JAV lietuvių bei anglų kalba apibūdino prel. Albertas Kontautas. Apie jį buvo „Drauge“ rašoma plačiau, tad šioje korespondencijoje paminėsime, kad jis buvo gimnazijos kapelionas, vikaras, dvasios vadas Kunigų seminarijoje Kaune ir šv. Kazimiero kolegijoje, Romoje, kad teologijos doktoratą įsigijo Gregorianumo universitete, buvo žinomas rekolekčių vedėjas ir „ieško-

mas“ nuodėmklausys, pamaldumo į šv. Dvasią skatintojas, pats Dievo nepaprasta maldingumo dovana apdovanotas.

Putnamą, Matulaičio slaugos namus, paliko ir kukli, visuomet su rožiniu rankoje, skubanti darbštuole seselė Dolores Gedmantaitė. Jos nuopelnai surašyti Matulaičio namų gyventojų, tarnautojų ir Matulaičio namų seselių bei tautininkų širdyse.

Seselė Dolores M. S. N. dirbo 35 metus terapeutinės veiklos darbuotoja: ruošė gyventojams pramogas, kepdavo jiems mėsinius ir lietuviškus obuolinius blynus, rodydavo filmus, savo padarytų gelių skaidrių rinkinius, moko daug anekdotų, kuriais pajauirindavo savo pokalbius su gyventojais, juos pralinksmindavo. Ypač daug dėmesio parodė savo bendradarbiams. Jai sunkiai susirgus, jos viena po kitos ses. Dolores lankė, valandomis prie jos lovos prasedėdavo, o jai mirus, viena diena — Tylos diena ir šv. Mišių auka, pagerbė jos netektį, išreiškė dėmesį ir meilę. Neapleido jos nei seserys, nei tautininkės. Meldėsi už ją, su ja ir prie jos. Seserų Matulaičio namų viršininkė ses. Bernadeta ir ses. Miriam išskirtinai uoliai prižiūrėjo savo seserį ir dėjo visas pastangas, kad ji pasveiktų.

Ką jautia ir jaus miškų ir pievų žvėreliai, jos numylėti paukšteliai ne mums žinoti! Ateinančią žiemą jų lankytos ses. Dolores, „restorano durys“, skelbs: „Savininkė išvyko...“

Yra ko ji nemylėjo? Geles nuo ankstyvo pavasario, kitas iš rudens sodino, prižiūrėjo.

Seselės atsisveikina su a.a. ses. Dolores Gedmantaitė Dangaus Vartų kapinėse. Pagal tradiciją, ant jos karšto žemės beria ses. Bernadeta Matulaitė, Matulaičio Slausgos namų seserų vyresnioji. Ses. Dolores mirė birželio 10, palaidota 15 d.

Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkės metinis narių susirinkimas įvyko šv. Kazimiero parapijos saleje, tuojau po pamaldų. Muzikavargonininkas Viktoras Ralys tose pamaldose su chorą atlikta pritaikyta giesmyna, diriguoją, dažnu atveju, ir solistams akompanuoja. Pastaraisiais metais jam teko vadovauti ir Lietuvių Bendruomenės L.A. apylinkėi.

To susirinkimo metu, birželio 1 d., sekmadienį, žmonių prisirinko ne tiek daug, kaip būdavo anksčiau, visgi laikas buvo išnaudotas, gerai pasirušus. Dalyvavo vak. apyg.

pirmininke Angelė Nelsienė, „Sister City“ Los Angeles-Kaunas pirm. Gediminas Lešys, izd. Juozas Pupius, Vytautas Vidugiris, Lietuvių dienų pirm. Karis Petrulis. Kiekvienas jų pristatė savo atliktas išpareigojimų programas. Visada labiausiai dėmesio reikalingas, finansines apyvartos pranešimas puikiai izd. Juozo Pupiaus apibendrintas su pastaba, kad šiais metais nereikėjo naudoti „raudono rašalo“, atseit, bendruomenės metų veikla nebuvo nuostolinga. Solidarumo mokesčiai pasilekta pats. Tačiau būtų pageidautina, kad kiekvienas soli-

darumo metinį mokesčių atiduotų be paraginimo. Gal sekmadienio retkarčiais vertėtų pristatyti su trispalve sustoti ir atlikti savo pilietinę pareigą: apylinkės nario mokesčio stastinė atskaita nėra iš „mados“ išėjusi prievėlė.

Lietuvių dienų pirm. K. Petrulis padarė pranešimą. Jame apibūdinta šio bendruomenės renginio svarba — tai nebuvo vien entuziazmo reiškinys: Lietuvių dienos yra patirysčiausia lietuvių šventė, ją ruošia sutartinai visi, ir tokia ji privalo išsilaikyti naujos generacijos rūpesčiu. Pereidais metais — Valdovų rumų

paveiksiai, Viktoro Ralio rečitatyvas, gilios praeities kultūrinio inscenizavimas (Los Angeles operos kolektyvo talka); puošni kiemo aplinka, įvairūs rankdarbiai, medžio drožiniai, gintaro papuošalai; tautinių šokių programa, nuo pačių mažiausių lietuvių iki dailios išvaizdos jaunuolių; styginis kvartetas su akordeono muzikos intarpais, parapijos choro dainos, tautinių šokių ansamblis „Spindulys“ iš Lemonto ir gausi Valdovų rumų panorama; priedui — aptvertas plotas su gyvais parsūkais, žašelemis, ančių, ožiukų gardais, tai džiugi pramoga

mažyliams. K. Petrulio pranešimas buvo trumpas ir vaizdas.

Ivyko „Sister city“ Kaunas-Los Angeles pirm. G. Leško pranešimas. Čia paaiškėjo, kad yra progų įvairių tautinių švenčių paminėjimuose savo trispalve reprezentuoti Lietuvos vardą. Po pranešimų Vakarų apygardos pirm. A. Nelsienė pasveikino visus šiuos darbuotojus. Po to vyko naujos valdybos rinkimai. Pirm. V. Ralys turėjo numatyti narių sąrašą. Juos pasiūlius, gincai užsitęsė ir, susirinkimo pabaigiamui, kad dalyvautų tie, kurie šiame susirinkime dėl rimtų priežasčių nedalyvavo, sprendimas

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administracijos — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastinec@draugas.org
skelbimai@draugas.org

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Susitarimai kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260. Jei reikalinga pagalba po darbo valandų, skambinti „pager“ numeru 708-644-0074.

DARIAUS IR GIRĖNO TRAGIŠKOS
ŽŪTIES 70 METŲ PRISIMINIMAS

Stepono Dariaus ir Stasio Girėno 70 metų skrydžio per Atlantą ir tragiškos žūties suakties prisiminimas vyko liepos 27 d., sekmadienį, šv. Antano parapijos patalpose Detroito. Šv. Mišias užprašė Dariaus ir Girėno klubas. Šv. Mišias atnaujo klebonas kun. Alfonsas Babonas. Mišių metu giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. Stasio Slizio. Aukos prie altoriaus nešė klubo valdybos nariai Leonas Petronis ir Regina Juškaitė-Švobienė. Skaitinius skaitė Antanas Osteika.

Po šv. Mišių parapijiečiai, svečiai ir draugai pripildė parapijos salę, kur vyko minėjimas. Klubo pirmininkas Mykolas Abarius sveikino visus atsilankiusius ir pakvietė kleb. kun. Alfonsą Baboną sukalbėti invokaciją. Lietuvos garbės konsulas Michigano valstijoje Jurgis Jurgutis ir kun. Babonas buvo pakviesti uždegti žvakutes Dariaus ir Girėno šviešiam prisiminimui. Pagrindinę paskaitą skaitė Detroito Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Raminta Vilkinė. Prelegentė pateikė istorinę Dariaus ir Girėno skrydžio per-

spektivą. Ji išsamiai ir puikiai apibūdino šių didvyrių gyvenimo bruožus nuo lopšio iki karsto. Baigdama savo paskaitą R. Vilkinė perskaitė Dariaus ir Girėno testamentą. Po paskaitos muz. Stasys Slizys buvo pakviestas pravesti bendrą dainavimą. Moterų choras dainavo „Dariaus ir Girėno rauda“, muz. St. Slizio. „Dariaus ir Girėno prisiminimai“, muz. St. Slizio. Visi dalyviai gražiai atliko dainas „Aras“ ir „Tėvynė Lietuva“.

Minėjimo progą Vladas Staškus surengė parodėlę, kurioje buvo parodyta jo ir Šarūno Mingelos Dariaus ir Girėno atminimui skirti banknotai, pašto ženklukai, monetos, medaliai ir vokai.

Prisiminta taip pat ir radijo valandelių programose Dariaus ir Girėno skrydžio ir žūties suaktis — „Lietuviškų melodijų“ radijo programoje, liepos 19 d. (vedėjas yra Algis Zaprackas), o liepos 20 d. — „Amerikos lietuvių balso“ programoje (redaktorė Raminta Vilkinė).

Regina Juškaitė-Švobienė

LB LOS ANGELES APYLINKĖS METINIS SUSIRINKIMAS

Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkės metinis narių susirinkimas įvyko šv. Kazimiero parapijos saleje, tuojau po pamaldų. Muzikavargonininkas Viktoras Ralys tose pamaldose su chorą atlikta pritaikyta giesmyna, diriguoją, dažnu atveju, ir solistams akompanuoja. Pastaraisiais metais jam teko vadovauti ir Lietuvių Bendruomenės L.A. apylinkėi.

To susirinkimo metu, birželio 1 d., sekmadienį, žmonių prisirinko ne tiek daug, kaip būdavo anksčiau, visgi laikas buvo išnaudotas, gerai pasirušus. Dalyvavo vak. apyg.

pirmininke Angelė Nelsienė, „Sister City“ Los Angeles-Kaunas pirm. Gediminas Lešys, izd. Juozas Pupius, Vytautas Vidugiris, Lietuvių dienų pirm. Karis Petrulis. Kiekvienas jų pristatė savo atliktas išpareigojimų programas. Visada labiausiai dėmesio reikalingas, finansines apyvartos pranešimas puikiai izd. Juozo Pupiaus apibendrintas su pastaba, kad šiais metais nereikėjo naudoti „raudono rašalo“, atseit, bendruomenės metų veikla nebuvo nuostolinga. Solidarumo mokesčiai pasilekta pats. Tačiau būtų pageidautina, kad kiekvienas soli-

paveiksiai, Viktoro Ralio rečitatyvas, gilios praeities kultūrinio inscenizavimas (Los Angeles operos kolektyvo talka); puošni kiemo aplinka, įvairūs rankdarbiai, medžio drožiniai, gintaro papuošalai; tautinių šokių programa, nuo pačių mažiausių lietuvių iki dailios išvaizdos jaunuolių; styginis kvartetas su akordeono muzikos intarpais, parapijos choro dainos, tautinių šokių ansamblis „Spindulys“ iš Lemonto ir gausi Valdovų rumų panorama; priedui — aptvertas plotas su gyvais parsūkais, žašelemis, ančių, ožiukų gardais, tai džiugi pramoga

mažyliams. K. Petrulio pranešimas buvo trumpas ir vaizdas. Ivyko „Sister city“ Kaunas-Los Angeles pirm. G. Leško pranešimas. Čia paaiškėjo, kad yra progų įvairių tautinių švenčių paminėjimuose savo trispalve reprezentuoti Lietuvos vardą. Po pranešimų Vakarų apygardos pirm. A. Nelsienė pasveikino visus šiuos darbuotojus. Po to vyko naujos valdybos rinkimai. Pirm. V. Ralys turėjo numatyti narių sąrašą. Juos pasiūlius, gincai užsitęsė ir, susirinkimo pabaigiamui, kad dalyvautų tie, kurie šiame susirinkime dėl rimtų priežasčių nedalyvavo, sprendimas

buvo atidėtas. Tai buvo atlikta dar tą pačią savaitę, ir susirinkimo sprendimas buvo užprotokuluotas. L.A. apylinkės LB naujos valdybos sąstatai toks: Stasys Maksvytis, Asta Pakuckienė, Vilmantas Šulnys, Laima Gajauskienė, Juozas Pupius; kontrolės komisija: Rolandas Giedraitis, Monte Sodeika, Algis Basilius; delegatas patariamuoju balsu muz. Viktoras Ralys.

Buv. apylinkės labai aktyvi pirmininke Liuda Avizonienė savo neilga pastaba susirinkimo dalyviams užsiminė, kad bendruomenei yra būtina išsilaikyti. Laisva Lietuva, ta pati

kultūriniai veikli, pajėgi išeivija gali vien sutartinai parenginti Lietuvos atstatymo sunkumų našta. Ir čia pat pasiūlė kviesti iš Lietuvos kariūnų akademijos vokalinį kvartetą ir advokatei, teisininkai, Nidai Brinkienė, PhD pritarant; tai būtų bendruomenės veiklos metų programoje reikšmingas postūkis tėvynės labui, užtikrinto ji. Susirinkimas baigtas su sąlyga, kad savaitės begyje būtų užprotokuluota nauja bendruomenės apylinkės valdyba. Tai buvo atlikta, visiems kandidatams dalyvaujant.

Stasė V. Pautienienė

PARAUDOJIMAI ANT LIETUVIŠKO SODŽIAUS PAMATŲ

AUDRONĖ VIKTORIJA ŠKIUDAITĖ

Sentimentai istoriniam kaimui

Istorikai susiklostė ir iki šios dienos visuomeninėje sąmonėje išsilaikė jausminė nuostata, kad Lietuvą, jos savitumą išlaikė, augino ir puoselėjo kaimas. Bet tą nostalgiką nuostatą ir sukūrė kaimo vaikai – iš kaimo išėję inteligentai, kurie savo šaknims, savo vaikystei, jaunystei visada jautėsi skolingi. Tas romantiškas kevalas, apgaubęs kaimo sampratą, yra toks tvirtas, kad net jau gimusieji miestiečiai nepaprastai kaimo trauką ir idealizuoja viską, kas su juo susiję. Todėl dažnas kultūros problemas nagrinėjantis skeptikas lietuviškąją inteligentią vadina „nuo žagres“. Čia daug tiesos, nes ir šiandien dar nėra susiklosčiusios lietuviškos miesto kultūros, miesto meno, atsietai nuo etnografijos ir kaimiškojo mentaliteto – neapsieinama be liaudiškų dailės, literatūros, muzikos tipų. Netgi modernistinis menas ir jo kūrėjai labai dažnai interpretuoja kaimiškąsias temas. Šalia sentencija tapusios – „Lietuvis kovoja už laisvę“, kaip lygiavertę, galima statyti: „Lietuvius yra kaimietis“. Išėjusių iš kaimo didelių dailių pasiglemždavo pasaulis – Rusija, Lenkija ir visa Europa bei Amerika. Kaimas augino, o miestas dalino. Kita dailis sudarė tautinę inteligentią, kurios geriausia dalį periodiškai kuris nors okupantas (bent kartą per šimtmetį) išskersdavo. Bet kaimas nuostolius kompensuodavo: vėl ir vėl atgaivindavo naujas inteligentų, mastytojų, taip pat ir kosmopolitų kartas. Kaimui teko atlaikyti XIX a. bent du sukilimus, laimėti pirmąjį Nepriklausomybės karą XX a. pradžioje ir dar žiauresnį XX a. viduryje. Po pirmosios Sovietų Rusijos okupacijos 1940 m., ketverių metų vokiečių okupacijos ir 10 metų partizaninio karo bei nesukaučiujamų tremimų nuostolių, ir XXI amžių kaimas išėjo labai nusilpsęs, nukraujavęs pilna to žodžio prasme.

Sovietinio kaimo griuvėsiuose

Sovietinis laikotarpis Lietuvos kaimui buvo pats tragiškiausias visoje istorijoje, imant tiek ekonomine, tiek dvasine prasme. Visą kaimą suvarius į kolchozus, buvo nutrauktas natūralus kaimo gyvenimas ir natūrali jo ekonominė raida. Ūkiniai dariniai buvo sukurti ideologizuotu pagrindu – kolūkiai ir tarybiniai ūkiai (neva valstybiniai; nors viskas tais laikais buvo valstybinti, bet kolūkinė nuosavybė nebuvo laikoma valstybine, o kolūkinė: privačios nuosavybės, išskyrus asmeninę, prie sovietų valdžios nebuvo). Sukurti prievarta šie dariniai visus tuos 40 metų iki 1990-ųjų išliko kaimui svetimi, niekas ten nuosirdžiai nedirbo, niekas ten nerūpėjo nei žemė, nei gyvuliai, nei pagaliau žmonės. Kolūkio valdininkija

stengėsi kuo daugiau pasiglemžti sau ir savo ratui – tai buvo įprasta, o paprastas kaimietis kombinau su susikurti šioji tokį gyvenimą sau. Taip buvo kalbama – vieni vogė mašinomis, kiti naščiais – ant nugaros, o jeigu kitaip negalėdavo, tai bent kišenėmis. Vogti buvo tapę prestižo reikalu. Kadangi dabar dar yra nemažai verkiųjų dėl kolūkių sugriovimo – taip pat ir Amerikoje, tarp pokarinių išėję – pasakysiu, kad esu kaimietis, kad nebūčiau apkaltinta išskaičius iš knygų, laikraščių, ką ketinu pasakoti. Tai bus mano pačios patirta, išmastyta ir išskendėta. Visada likau kaimo vaiku ir su skausmu išgyvenau jo nykimą. Kaimas mirė mano akyse.

Sovietiniais metais per rankas ėjo vieno Vakarų rašytojo tekstai. Autorius ten pasakojosi esąs kilęs iš Rytų Europos. Tuose rankraščiuose buvo rašoma apie Hitlerio fenomeną (labai įdomu, kad komunistinėje Sovietų Sąjungoje netgi tokie tekstai buvo draudžiami; o gal iš tiesų jie buvo kenksmingi, nes maniako Hitlerio paveiktas asocijuodavosi su maniako Stalino paveikslu). Rašytojas prieškarinio Vokietijoje buvo liudininkas kelių manifestacijų, kuriose kalbėjo pats Hitleris. Nors tai ne į temą, bet pasakysiu, kad jis sakėsi patyręs Hitlerį turėjus maniakiškos energijos. Mitingo metu Hitlerio pasakytą kalbą autoriui kėlė fizinį šurpulį; toks jausmas buvo apėmęs ir visą minią. Jis tai įvardijo kažkuo panašiu į masinę psichozę, kuriai pasidavė netgi autorius, nebuves Hitlerio idėjų šalininkas. Tuose samprotavimuose apie Hitlerį, nacių ir nacizmą bei koncentracijos stovyklas autorius prieina išvados ir atsako į klausimą, kada žmogus laimingiausias: kai viską iš jo atimi ir truputį duodi.

Kazkas panašaus atsitiko ir su Lietuvos kaimu. Šiandien galėtis, kad buvo sugriauti kolūkiai, gali tik žmonės, kurie buvo nužudyti dvasiškai – jiems viskas buvo atimta ir truputį duota. Tai juos padarė laimingus. Jie liko gyvi, kai kiti dešimtys tūkstančių gulėjo po vėleną Lietuvoje, Sibire ir kt. Ačiū tėveliui Stalinui už išgelbėtą gyvybę. Po Antrojo pasaulinio ir 10 metų partizaninio karo, po kelių dešimtmečių kolūkinės sistemos beprasmiškumo, po bevaisio darbo ir žmogaus nuvertinimo, po pasityčiojimų iš nuosavybės, kaimą nusiaubus alkoholio marui ir kitokių blygybių, kaimas liko nusiaubtas, išgasdintas ir numenkintas, kaip dar niekad nebuvo. Kad kolūkių pasigenda senoji kaimo karta, kuri buvo dvasiškai sterilizuota, negalima stebėtis. Sistema juos padarė tūkais sąmoningais, o šiandien jie jau bejėgiai ir nebesugeba susikurti naujo gyvenimo, todėl laisva Lietuva jiems pirmiau-

sia asocijuojasi su nuosava senatve ir sunkiai pakeliama negalia. Kad taip sako jų vaikai, kurie nesugebėjo išsikurti, nesugebėjo išvažiuoti į Vakarus ar bent į miestą, o liko tempti dieną po dienos, taip pat galima suprasti, juos tokius išauklėjo pasidavę inercijai tėvai ir aplinka. Kad taip sako žmonės, kurie sovietiniais laikais buvo ponai valdininkai ir dabar prarado buvusias pozicijas, ar jų vaikai, irgi nieko keisto. Bet kad taip girdžiu sakant Amerikos lietuvių, ne naujuosius atvykėlius, o vyresniąją kartą, čia aš jau nieko nebesuprantu. Galia tik apgalvoti, kad tie žmonės tiesiog neturi supratimo, kas buvo tie kolūkiai, ir kartoją nuvaryto Lietuvos kaimo žmogaus žodžius. Būtent tiems žmonėms jaučiu pareigą papasakoti apie lietuvišką savo vaikystės ir jaunystės kolūkinį kaimą Šiaurės Lietuvoje. Nors labai keista, kad išėjusieji taip galvoja, juk pokario išėjusių spaudoje apie kolūkinio gyvenimo grimasas buvo rašyta tiek ir tiek, bet, matyt, laikas ištrinė viską iš atminties. O išėjusiems noriu papasakoti todėl, kad pats kaimas to nebesugebės suprasti. Jį pakeisti gali nebent kas nors iš šalies. Kaimo genofondas ir išminties lobynas nugyventas ir jį galima atstatyti jau tik dirbtinai, mokslinai, prisidėjus kažkada iš kaimų išėjusiems inteligentams ir jų vaikams, kurie dabar, ačiū Dievui, grįžta į senelių ūkius. Kaip ir vadinamąja etnokultūra – liaudies kultūra restauruoti galima tik intelektualiai, mokslinai. Natūraliai ji jau mirusi ir gyvuoja tik restauruota etnografinių ansamblių, kurie ima medžiagą iš literatūros ir pavienių perteikėjų, repertuare.

Kolūkių kūrimosi man neteko matyti savo akimis, tik girdėti iš tėvų ir senelių pasakojimų. Kolūkių turtas buvo sudaromas iš atimamų gyvulių ir padargų, žinoma, ir žemės. Mano senelė Ona, nenorėdama, kad jos myletė gyvulėliai – kiaulės su paršeliais – kolūkyje padvestų, pasisūlė būti kiaulių šėreja. Šerė netgi savo pašaru, vienintelės likusios karvės pienu girdė. Todėl užaugino bent dvidešimt kiaulių. Tos, kurios būdavo atiduodamos į vadinamąsias kiaulių fermas, paprastai steigiamas stambių ūkininkų ar dvarų tvartuose, pavasario sulaukdavo kaip tuose Donelaičio „Metuose“ aprašytos – į šernus panašios – mėšlinos, perkarusios ir nuolat žviegančios iš bado. Žinoma, jeigu sulaukdavo pavasario. Didens dalis gyvulių nusiūpdavo. Mano tėvas buvo veterinarijus, todėl gerai žino, kokias problemas jam tekdavo spresti. Stambieji gyvuliai – karvės ir arkliai – pavasarį dažniausiai būdavo pakabinami per pilvą ant virvių, kad stovėtų, nesupūtų srutoje, nes patys galūnėmis jau nebesiremėdavo. Pavasarį būdavo nušeriami netgi tvartų, daržinių šiaudais dengti stogai. O juk, kaip ir pagalvojai, nacionalizuoti laukai buvo paimti pilni visokių gėrybių. Kai jas suvartojo, kitų užauginti nebuvo kam. Nebuvo šeimininko, nes niekas iš širdies tuo nesirūpino. Žmogus į darbą – bet

kur – į laukus burokų ravėti, bulvių kasti, gyvulių šerti – ėjo per prievartą. Jam tas darbas netgi neapsimokėjo, nes už darbą jis nieko arba beveik nieko negaudavo, tik kančią žiūrint į kankinamus bado gyvulius ir naikinamas gėrybes. Į kolūkį jis ėjo iš baimės.

Bėgant metams kolūkiai mažumą prakuto ir stogų šerti nebereikėdavo, nors kiekviename rajone išliko po kelis ūkius, kur gyvuliams pavasarį pritrūkdavo pašaro. Dabar sako: žiūrėkit, kiek Lietuvoje nedirbamos žemės, žemė dirvonuoja! Ką tai reiškia? Kad nėra kur dėti užauginto derliaus. Produkcijos perteklius! Lietuvoje visko suvalgyti negalima, o užsienis neperka. O kolūkiai per keletą dešimtmečių taip ir neišmoko dirbti ir racionaliai panaudoti žemės, nes visko trūko. Nors visi laukai būdavo užėti, – to reikalavo rajono valdžia, važinėdavo visokie inspektoriai: žemės ūkių valdybų atstovai, žurnalistai ir tikrindavo. Ataskaitose būdavo rašoma vieni skaičiai, – tiek pasėta, tiek nupjauta, – o tikrovėje nieko panašaus nebuvo. Arba javiai būdavo suberiami į neparuoštą dirvą, arba jie būdavo neprižiūrimi ir apeidavo žolę, arba rudeni jų nenuimdavo ir jie sudėgavo ant stiebo. Jeigu kažkieno tikrovė darbo, o kai darbe nebuvo nuosirdumo ir atsidavimė, koks galejo būti rezultatas. Šiandien sunku patikėti, kad mes tuomet galėjome gyventi, kad neišprotėjome. Nesvarbu, kokius įsitikinimus žmogus bebūtų, bet jis kasdien turėjo ateiti į darbą ir metai iš metų, kaip tame Balio Sruogos aprašytame nacių koncлагeryje, beprasmiškai kažką dėjoti. Svarbiausia kolūkiečių buvo prastumi diena, juk jam nebuvo svarbu padaryti darbą. Jeigu brigadininkas nepatinkindavo, tas darbas būdavo atliekamas nuo rankos nuleidžiant. Prisimenu, mūsų brigadai, kuriamė buvo ar ne 4,000 ha (vidutinio dydžio kolūkis) dirbamoms žemės, mama kalbėdavo, kad tėra du tikri darbininkai: buvęs tremtinys (ūkininkas) ir buvęs politikas (prieš karą Latvijoje buvo policininku). Jie negalėjo sąžiningai nedirbti, o visi kiti ėjo kolūkinį lažą. Tas beprasmiškumas išmokė žmones gerti – blaiviu protu į visai tai juk nebuvo galima žiūrėti. Štai to iliustracija. Neseniai skaičiau spaudoje Ukrainos lietuvių komentarą, kaip ir kodėl jie ar jų tėvai atsidarė šiame krašte. Sakė, važiuojo užsidirbti į anglies kasyklas arba pasigine remontuojamų mašinų dalis ir pačias mašinas.

Didens beprasmybės, koks buvo kolūkis, sugalvoti sunku. Prisimenu, pamatė mano senelė Ona, kad, nuėmus derlių lauke netoli mūsų namų, pakraščiuose, kur kombainas apsisukdavo, liko labai daug nenupjautų miežių, pasiėmė ji maišiotką, žirkles ir išėjo gelbėti Dievo dovanos. Vištoms, sakė, bus. Prisikarpė ji pusmaišį varpų, bet važiuojo pro šalį brigadininkas ar agronomas, sustojo, žinoma, ir pradėjo bartis, kam kolūkio turtą vagia. Liepė išberti varpas ant žemės ir pagrąsinti kalėjimu. Grįžo ji namo piktai, keikdama valdžią, nes puikiai ži-

Naujojo Lietuvos kaimo idejoje yra daug vietos ir senajam kaimui.

Algirdo Sabaliausko (ELTA) nuotr.

nojo, kad tas laukas, pilnas javų varpų, liks žiūti. Ka ten palaukęs, išsisos dešimtys hektarų likdavo nepjauti, nekasti bulvių, nenurauti burokų. Tikra baudžiava buvo tie kolūkiai – niekas į juos nenorėjo eiti, niekas nemylejo to valdiško darbo, o kai darbe nebuvo nuosirdumo ir atsidavimė, koks galejo būti rezultatas. Šiandien sunku patikėti, kad mes tuomet galėjome gyventi, kad neišprotėjome. Nesvarbu, kokius įsitikinimus žmogus bebūtų, bet jis kasdien turėjo ateiti į darbą ir metai iš metų, kaip tame Balio Sruogos aprašytame nacių koncлагeryje, beprasmiškai kažką dėjoti. Svarbiausia kolūkiečių buvo prastumi diena, juk jam nebuvo svarbu padaryti darbą. Jeigu brigadininkas nepatinkindavo, tas darbas būdavo atliekamas nuo rankos nuleidžiant. Prisimenu, mūsų brigadai, kuriamė buvo ar ne 4,000 ha (vidutinio dydžio kolūkis) dirbamoms žemės, mama kalbėdavo, kad tėra du tikri darbininkai: buvęs tremtinys (ūkininkas) ir buvęs politikas (prieš karą Latvijoje buvo policininku). Jie negalėjo sąžiningai nedirbti, o visi kiti ėjo kolūkinį lažą. Tas beprasmiškumas išmokė žmones gerti – blaiviu protu į visai tai juk nebuvo galima žiūrėti. Štai to iliustracija. Neseniai skaičiau spaudoje Ukrainos lietuvių komentarą, kaip ir kodėl jie ar jų tėvai atsidarė šiame krašte. Sakė, važiuojo užsidirbti į anglies kasyklas arba pasigine remontuojamų mašinų dalis ir pačias mašinas.

Turiu ir savos kolūkinio darbo patirties. Parvažiuavau vasaros atostogų iš universiteto ir mamai pažadėjau nuravėti burokų „normą“ (kiekviename darbingame žmogui visa, o pensininkui – pusė normos būdavo išdalinama ravėti pašarinių burokų ir cukrinių runkelių; kartais daugiau kaip hektaras). Kitais metais mama samdydavo, nes po tėvo mirties fermoje dirbo ir sveikatos bei laiko jau nebeturėdavo apėti runkelius. Tikra pekla, – nuo pat vaikystės prisimenu tą burokų ravėjimą. Pats vidurvasaris, saulė, atrodė, švilintė švilina. Įsivanduoju rei-

kia: visą hektarą pirštais iščiūpinėti kiekvieną daigelį, nes viskas buvo apdirbama rankomis. Žemė paprastai būdavo blogai išdirbta, o jeigu dar molinga, tai kasdien kruvinais pirštais pareidavai namo – tokie aštrūs būdavo tie grumstai, tarsi stiklo šukių pilni. Pritrususio ravėtojos įsigurdindavo kapstuku žolę išdaužyti. Jos bėgte perbėgdavo tas kilometrines vagas. O aš keldavausi kuo anksčiau – su saule, kol grumstai dar ne tokie aštrūs, ir taip iki kol galėdavau judėti. Kai nuo lankstymosi įskaudo nugarą, rytais juosmenį kelis kartus apsiuosdavau ir susiverždavau kietu lininiu rankšluosčiu. Kai ir tai ėmė nebepadėti, užsimaudavau ilgas kelnes ir vaga slinkdavau keliais, kartu su pensininkėmis. Kiekvieną daigelį apkaupdama, atsilikau nuo kolūkiečių per dvi savaites. Nebeiscentusi atėjo pas mane brigadininkė ir sakė: „Pirmą kartą matau tokią ravėtoją. Tu gi čia, vagoje, vaikus pavesi, šitaip ravedama. Kapliuku iškirsk, iškirsk, ir gerai. Sunku man į tave žiūrėti“. Negaliu kitaip, ir baigta. Kaip mama išmokė daržus ravėti, kur vaikai, kad tik nepaliktu tam beprasmiškam, be ateities kaimo. „Aš visą gyvenimą purvą bridau, nenoriu, kad mano vaikas tokį purvą braidytų“, – ne kartą girdėjau. Taip per keletą dešimtmečių ištuštėjo kaimas, o dar ta praeikta melioracija. Ji per prievartą nukėlė tūkstančius sodybų, išjudino iš vietos kelias kartas ten gyvenusių ūkininkų, kurie pakelti jau nebe-norėjo likti kaimo ir, gavę šokią tokią kompensaciją, perkidavosi miestuose ar miesteliuose namelius ir pradėdavo kurtis iš naujo. Paskutiniaisiais metais prieš nepriklausomybę, prisimenu, į laukininkystės darbus mūsų kolūkyje net nebebuvo kam eiti. Šiaip taip dar sulinkdavo fermų darbuotojus, nes ten geresnis atlyginimas ir savo gyvuliams galima būdavo parsinešti miltų. Kolūkiuose liko tik senieji pensininkai ir administracija, dar mechanizatoriai, beje, ir alkoholikai. Tokį kaimą ir tokių ūkį rado atsikūrusi Lietuva.

Bus daugiau

— tebešvyti...

Sninga... anketomis

Iš laimes, ne nuo pagirių
Parkristum į anketų veją...
O vėjas vėl virs pagirių
Anketų debesėlių veją...

(Parodijuojant V. Šimkų)

— Ponia mokytoja, – pavaduojuotis balsas ne ledinis, ne, ne, bet toks su pirmųjų šalų gaidėle, – jusų anketos, atrodė, kad nėra ant mano stalo...
— Bus... rytų jau tikrai bus...
— susigustė del savo aplaidumo.
— Nesuprantu, ko jūs delsiat, mokytoja? Anketos juk anonimos – jūs visiškai saugi! – aštrūs kulniukai nu-kauksi mokyklos koridoriumi, kietai mušdami takta: „Saugi!... Sau-gi!... Sau-gi!“

Bus daugiau

PASVALIO PETRO VILEIŠIO GIMNAZIJA ATSIMINIMUOSE

BIRUTĖ KAZAKEVIČIENĖ

— Mane išmės iš darbo, — pranešų vyrui.
— Tai iškoks kito, — labai ramiai sako jis.
— Kito negausiu. Ne tik rajone, bet ir visoje respublikoje.
— Tai ką tu ten, po galais, iškretėi toje mokykloje? — pagaliau suklusta jis. Nieko neveiksi — tenka papasakoti apie „sobotazą“.
— O kaip kiti mokytojai? — teiraujasi.
— Kiti? Augina veršelius...
— Jeigu jie gali, tai kodėl tu negali?
Kaip ir J. Dulskis, vyras — įstaigos vadovas ir tikriaus-

pati pavardė ir pinigų mums tuos pačius išmokės. Bus tu kvitų! Atnešim!

Iš tikrųjų atneša. Ir nemažai.

Skelbimų lentoje pakabinu pirmuosius savo veršelius, ir prasideda mano, kaip veršelių augintojos ir konsultantės, pergalingas žygis šlovės link. Pertraukų metu vis dažniau stabteliu ties lenta — kabo mano veršeliai! Nieko nepasakysiu — nors ir popieriniai, bet vis tiek gražiai kabo! Betgi ir kolegų grafos ne tuščios. Tai gardžios veršienos prigaminis mūsų mokytojai!

Audros debesies pasirodo visai iš kitos pusės, negu buvo galima laukti. Kuo labiau artėjau su savo keturkojais augintiniais prie pirmiausių grupės, tuo labiau stiprėjo keis-

tas, nesuprantamas murmesys mokytojų kambaryje. Balsai duslūs, kažkuo nepatenkinti... Kuo? Neaišku... Pagaliau ateina diena, kai vėl pakabinusi veršelį suprantu — aš ne tarp pirmiausių, aš — pirm! Kad taip senelė galėtų pamatyti savo vaikaitės, veršelių augintojos, sekme! Tai bent apsidžiaugtų!

Senelė, aišku, nepamatė, ji seniai po smiltele, tačiau iš karto pastebi kolegos. „Labai greitai suprantu, kad aplodismentų šį kartą nėra ir ju iš viso nebus, atrodė, visai to nenorėdama, būsiu kažkokį „pirmumą“ nustūmusi į šalį, užimdama jo vietą. Iš marmesio dabar jau aiškiai išskiriu ironiškus balsus — tingėjo, nieko neveike ir šė tau — pirmume! Šitie veršeliai per tokį trumpą

laiką — idomu būtų pamatyti jos sudarytą racioną!

„Raciono nepamatysite, — liūdnai galvoju, — nepamatysite nei mano, nei kieno nors kito del vienios labai paprastos priežasties — tu mūsų sudarytų racionų išvis nėra! Tai tik sukasi popierinė mesos gamybos mašina, mulkindama mus visus! Darbštus žmones, kaip ir kiekvienais metais, kiek pajęgs: tiek ir užaugins tu veršelius. O kad ant kvito bus parašytas moksleivis, o ne tėvo varda — tai čia joks mokyklos nuopelnas. Tai greičiau skaudulys, nes šituos popierinius žaidimus stebi mūsų mokiniai. Kokias pamokas gauna jie — melo? Veidmainiavimo? Apgavystės?“

„Apie besinaikstantią pa-dangę“ kolektyve pranešama

direktoriui, ir šis nedelsdamas atskuba gelbėti mesos paruošų. Svaigydamas žaibus, jis netikėtai išdygsta mokytojų kambaryje, tik šį sykį jo paleistos strėlės skrieja nebe mano pusėn.

— Atrodė, čia kažkam išliko neaiškumų dėl raciono! — griaudi vyriausiojo balsas. — Kurie neaišku, prašau pasiimti savo sudarytą racioną ir — į mano kabinetą! Išsiaiškinsim!.. Po vieną!

Norinių aiškintis dėl raciono subtilių — nei po vieną, nei po du — neatsiranda. Viskas grįžta į savo vėžes — vel darbinė nuotaika kolektyve, popieriniai kvitai toliau gamina popierinius mokyklos veršelius, geriausios teliukų augintojos ir konsultantės aura virš vargšes mano galvos

ŽINIŲ VISUOMENĖS KŪRIMO LIETUVOJE PROBLEMOS

Informacinė visuomenė jau sukurta, tačiau iškyla nauji uždaviniai — sukurti žinių visuomenę, — teigia Kauno technologijos universiteto Mikrosistemų ir nanotechnologijos tyrimų centro vadovas Valentinas Snitka. Aušta biotechnologijos ir nanotechnologijos era. Esminiai pokyčiai žmogaus gyvenime privers sparčiai vystytis ir socialinius mokslus.

Informacinių technologijų plėtra buvo sparti, tačiau išpūstas balionas perkaito ir subliuško, tai buvo galima stebėti JAV 2000-aisiais metais. Informacinių technologijų bendrovės pateko krizei, rinka persipildė investicijomis ir paaiškėjo, kad bendrovių akcijos buvo pervertintos. „Informacinių technologijų plėtros era baigėsi, tačiau dėl to neverta krintis, — mano Kauno technologijos universiteto profesorius Valentinas Snitka. — Juk turime išplėtotas svarbiausias

informacines visuomenės priemones: internetą, komunikacines technologijas, mobiliuosius telefonus“.

V. Snitka:

— Informacinės technologijos pavirto susiformavusiu tinklu, kuris faktiškai dar yra auganti rinka, bet lėtai, nes jos infrastruktūra pasiekė tokį lygį, kur jau faktiškai eina jos naudojimas, bet ne plėtra. Industrinėje visuomenėje tokią rolę atliko elektros tinklai. Jie irgi vystėsi, sukurti buvo tinklai, jie tiekė elektrą fabrikins, ir plėtos elektros tinkluose didelės jau nebesitikiame nei dabar, nei praityje.

Sukurtas visą žemę apglėbiantis palydovų ryšys, kurį galima pavadinti savotiškais visos žemės neuronų tinklais. Šio ryšio galimybės didės, nei galima panaudoti. Dabar ateina biotechnologijų ir nanotechnologijų era. Minėtos technologijos sukurs naują gamybą, kuriai reikės didelių

žinių. Tai ir yra tai, ką mes vadiname žinių ekonomika.

— Sukurti internetiniai tinklai, kiti komunikaciniai tinklai turėtų tarnauti žinių sklaidai kaip elektros tinklai industrinėje visuomenėje, o gamybos metodai iš esmės tik kuriami. Tai būtų biotechnologiniai, nanotechnologiniai, o naudotų tuos didžiulius žinių srautus, kurie tais tinklais, internetu ar kitu tekėtų.

Čia jau atsiranda socialiniai faktoriai. Kaip valdyti tokius didžiulius žinių srautus? Kaip rasti optimalaus valdymo algoritmus?

V. Snitka:

— Ir tada sekantis procesas, kuris pradeda matytis nuo 2000-ųjų metų, kad tos trys technologijos — informacinės, manotechnologijos ir biotechnologijos — jos vis labiau persipina, 2–3 metų bėgyje jau pokyčiai matosi ir paskutinių, kažkur tai 2002–2003 metų bėgyje pradeda matytis, kad atsiranda 4-ta technologija, kuri yra neišvengiama, ir be jos nieko nebus, t.y. socialinė technologija. Kaip prognozuoti visuomenės vystymąsi, kaip paruošti

visuomenę, kad ji pajėgi būtų naudotis tokiomis sudėtingomis technologijomis?

Tolimesnėje perspektyvoje turėtų atsirasti nauja technologija — sociotechnologija. Tai galėtų įvykti apie 2015–2020-uosius metus. Valstybės mastu tai nėra didelis laiko tarpas.

— Tai bus viena technologija, kuri valdys visos visuomenės evoliuciją, vystymąsi, konkurentabilumą viso pasaulio mastu. Tai mes dabar esame tų technologijų ištakoje, iš kurių informacinė praktiškai jau yra praeitis etapas, ja reikia tik naudotis efektingai. Ir dabar niekas nebekalba apie informacinę visuomenę, visi kalba apie žinių visuomenę, bet žinių visuomenė yra tolimesnė perspektyva, mes esame tik pačioje pradžioje.

V. Snitka mano, kad sociotechnologijos pagrindu galėtų būti memetika, kuri mėgina prognozuoti socialinį organizmą, yra pajėgi integruoti antropologiją, psichologiją ir kitus mokslus.

Saulius Spurga
LER

JAV LIETUVIAI REMS VALDOVŲ RŪMUS

Valdovų rūmų paramos fondo Vilniuje pirm. Edmundas Kulikauskas 2002.09.20–22 lankėsi JAV LB XVI tarybos suvažiavime Washington, D.C., su tikslu, kad Amerikos lietuviai prisidėtų prie Valdovų rūmų atstatymo Vilniuje. Jis nušvietė Valdovų rūmų svarbą Lietuvos valstybei, jos kultūrai, ekonomikai ir tautos jauniosios generacijos patriotinei, valstybinei sūmonei ugdyti. Stojant į Europos Sąjungą Valdovų rūmai būtų apie senąją Lietuvos praeitį, jos valstybingumą nuo karaliaus Mindaugo laikų. Valdovų rūmai bus turizmo traukos centras, kaip Trakų pilis ir bus kultūros, švietimo ir rep-

rezentavimo centras bei valstybingumo muziejus.

JAV LB XVI tarybos suvažiavime buvo priimta rezoliucija, ipareigojant JAV LB krašto valdybą sudaryti Valdovų rūmų paramos komitetą Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir iš visų Amerikoje gyvenančių lietuvių rinkti aukas Valdovų rūmų atstatymui Vilniuje. Dėl legalių organizacinių priežasčių, aukų nurašymo nuo federalinių mokesčių ir visų Amerikos lietuvių reprezentavimo Valdovų rūmų atstatymo pastangose, Valdovų rūmų atstatymo komitetas JAV sudarytas iš Amerikos lietuvių visuomenės veikėjų, jaunimo organizacijų atstovų

ir spaudos darbuotojų prie židininkas Bronius Juodelis. Visos komiteto surinktos aukos bus laikomos JAV banke iki konkretaus panaudojimo Valdovų rūmų statyboje, pagal galimas sąlygas įamžinant Amerikos lietuvių įnašą Valdovų rūmams.

Visas Valdovų rūmų paramos JAV komiteto narių sąrašas bus paskelbtas ateityje, kai jo sudarymas bus baigtas. Visi JAV gyvenantys lietuviai kviečiami remti Valdovų rūmų atstatymą per JAV komitetą — Lith. Amer. Community — Valdovų rūmai, 5600 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636–1039. Valdovų rūmų paramos JAV komitetas

Generalinio rėmėjo pozicijos kaina 200,000 Lt.

Pagrindinis rėmėjas:

Renginio anonso transliacija su renginio pagrindinio rėmėjo 3 sek. reklamine medžiaga — 200 kartų. Reklaminis vinjetis 10 sek. trukmės transliacijos renginio transliacijos metu — 5 kartai. Renginio „logo“ su rėmėjais laikraštyje „Respublika“ spausdinimas ir audio anonsai radijo stotyje „Radiocentras“. Pagrindinio rėmėjo pozicijos kaina 100,000 Lt.

LNK sveikinimų koncerto prodiuseris, konkurso rengėjas Valentinas Deviatnikovas, tel. 8-698-40089.

PIRMASIS NACIONALINIS PRAMOGINĖS DAINOS KONKURSAUS

Kodėl reikalingas toks konkursas ir kas jame dalyvaus?

Šalies aukštosios ir aukštesniosios muzikos mokyklos rengia nemažai dainavimo specializacijų. Deja, baigusių mokslus Lietuvoje, didesnę dalį absolventų neišvairtina šalyje, o išvažiuoja į užsienį, kur dainuoja įvairiose baruose, o kartais ir gatvėse. Konkursas padėtų studentams patekti į Lietuvos rinką ir čia įsitvirtinti, o šalies estrada pasipildytų profesionaliais atlikėjais, naujais veidais ir vardais. Konkursas dalyvams studentai, besimokantys dainavimo arba jau baigę dainavimo mokslus absolventai. Konkursantų amžius nuo 18 iki 35 metų. Planuojama, kad šis konkursas taps kasmetiniu, prestižiniu Lietuvos renginiu.

Kuo patrauklus šis konkursas ir kodėl jį žiūrėti?

Konkurso repertuarą su-

darys populiariausios Lietuvos, Rusijos, Italijos, Prancūzijos ir kitų šalių estradinės dainos, miuziklų, operetų arijos, romansai bei naujos, specialiai konkursui kuriamos pop dainos. Dainininkams pritaręs gyvas, profesionalus orkestras (ne kompiuterinė muzika), koncerte dalyvaus pramoginių bei estradinių šokių atlikėjai, vokalo grupė. Konkursas — koncerto metu bus atrinkti geriausi atlikėjai (atrinks specialiai sudaryta žiuri), taip pat labiausiai patikusią dainą rinks ir žiūrovai, balsuodami telefonu. Šis konkursas skirs iš kitų tuo, kad jame dalyvaus tik profesionaliai paruošti dainininkai.

Kada vyks konkursas?

Konkursas vyks 2004 m. sausio-kovo mėn. Baigiamasis konkursas-koncertas vyks 2004 m. kovo 11-ą dieną Kongresų rūmuose. Konkurso-koncertą tiesiogiai transliuoti planuoja LNK televizija.

Kodėl jums naudinga dalyvauti šiame projekte?

1. Jūsų pagalba bus atnaujinti talentai pramoginės dainos žanre. (Iki šiol Lietuvoje niekas to nedarė. Gal todėl ir neturime žymių pop atlikėjų. Tai patvirtino ir paskutinis Eurovizijos konkursas.)
2. Jūsų įstaigos vardas bus reklamuojamas tiek prieš konkursą, tiek konkurso metu.
3. Jūs būsite pirmasis (oji), kurio pagalba šalies geriausi pop dainininkai taps žinomi ir kitose šalyse, garsindami ne tik Lietuvos, bet ir Jūsų vardą.

Generalinis rėmėjas:

Renginio anonso transliacija su renginio pagrindinio rėmėjo 6 sek. reklamine medžiaga — 200 kartų. Reklaminis vinjetis 15 sek. trukmės transliacijos metu — 7 kartai. Renginio „logo“ su rėmėjais laikraštyje „Respublika“ spausdinimas ir audio anonsai radijo stotyje „Radiocentras“.

ISNUOMOJA

Išnuomojamas naujai dekoruotas, modernus 2 mieg. butas su virtuvės įranga, oro vėsinimu, vyresnio amžiaus žmonėms (kaina su nuolaida), 66 Pl. ir Marquette Rd.
Tel. 708-656-6599

Union Pier išnuomojamas vieno miegamojo su visais patogumais vasarnamis, ramioje vietoje, arti parodutvių, savaitėmis nuo 8/9 — 9/5.
Tel. 269-469-4826.

Išnuomoju 2 miegamųjų butą pirmame aukšte.
Berwyn.
Tel. 708-717-1300.

PASLAUGOS

Medžio darbai, elektra, santechnika, grindys, dažymas... Aukšta darbų kokybė, žemos kainos

ŽILVINAS VENCIS
contractor CONSTRUCTION
312-388-8088;
312-493-8088

DĖMESIO! DĖMESIO!
Neseniai atvykote, ieškote darbo ar buto, tačiau skelbtis laikraštyje brangiai kainuoja? Ne bėda. DRAUGAS jūsų skelbimą išspausdins nemokamai.
Tereikia paskambinti
tel. 773-585-9500 ar užsukti į DRAUGO administraciją adresu 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšt. S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS,
H. DECKYS
TEL. 773-585-6624.

LOTERIJA LAUKIA

„DRAUGO“ VASAROS ŠVENTE LABAI TRŪKSTA PRIZŲ LAIMĖJIMAMS!

Žaislai, statulėlės, paveikslai, rankdarbiai, indai — viską, ko Jūs savo namuose šiuo metu nepritaikote, padovanokite mums! Jūsų dovanoti laimikiai pradžiugins kitus šventės dalyvius.

„Draugo“ vasaros šventės rengėjai jums labai dėkingi!

„Draugo“ adresas: 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.
Tel. 773-585-9500.

TARP MŪSŲ KALBANT

APIE KULTŪRĄ IR CEPELINUS

Pasikalbėjimas su muz. dr. Raminta Lampsatyte

Į Čikagą lankyti savo tėvelio Jurgio Lampsacio buvo atvykusi muzikos profesorė iš Vokietijos dr. Raminta Lampsatyte su vaikais Indre ir Jonuku. Liepos 20 d. ji „Tėviškės“ bažnyčioje pamaldų metu atliko Brahms ir Mozart kūrinus. Ta proga garbingoji viešnia sutiko atsakyti ir į keletą „Draugo“ korespondento klausimų.

— Kur bebūtume, Amerikoje, Europoje ar kur nors kitur, mums pasitaiko geresnių ir blogesnių nutikimų. Tačiau, sakykite, kad apie blogybes neverta kalbėti. Todėl prašytum pasakyti, kas geresnio ir įdomesnio Jūsų padangėje?

— Gerai. Pasakysiu. Lietuvos ambasada Berlyne gerose vietose įsigijo gražų ir patogų pastatą. Šio pastato viršutiniame aukšte yra erdvi patalpa. Ambasadorius Vaidutis Geraslavičius nutarė šią patalpą panaudoti parodomis, koncertams ir kitiems renginiams. Man pavyko geromis sąlygomis įsigyti gerą fortepijoną. Bendromis jėgomis sutvarkėme šviesas ir atlikome kitus pertvarkymus. Taip, kad dabar turime puikią salę. Šių metų vasario 16 dieną pradėjome kultūrinius renginius.

— Regis, jog esate JAV ir kartu Lietuvos pilietė?

— Ne visiškai taip. Aš esu Lietuvos ir kartu JAV pilietė.

— Ko gero, gal tapote atlyginama Lietuvos ambasados tarnautoja?

— Aš esu tik ambasados artima bendradarbė, negaunu jokio atlyginimo. Savanoriškai įsipareigojau ir dirbdama jaučiu malonumą. Lietuvos ambasada, taupydama lėšas, neturi atae kultūriniais reikalams. Todėl aš lyg ir atlieku jo pareigas. Žinoma, neoficialia prasme. Oficialiai kultūrinius reikalus tvarko ambasados pirmasis sekretorius Vytautas Leškevičius. Aš jam tartininkauju.

— Tai, galima sakyti, kad Jūs, kaip daugelis lietuvių išeivijoje, dirbate, kaip sakoma tėvynės labui. Dirbate, nors iš esmės esate tik lietuvių tėvų dukra, gimusi JAV.

— Man atrodo, kad taip galima ir pasakyti. Aš dar kartą norėčiau pakartoti, kad visa tai man teikia didelio malonumo.

— Įdomu, ar Algimanto Kežio parodos atidaryme buvo ir kitataučių žmonių?

— Buvo daug užsienio diplomatų, vokiečių tautybės asmenų, o taip pat Berlyne ir kituose miestuose gyvenančių lietuvių. Mes nesitikėjome tokio didelio žmonių antplūdžio. Buvo daug parduota parodoje rodytų darbų. Taipgi turėčiau pasakyti, kad greitai išužėję mūsų paruoštas vaizdus stalas. Beje, mes (ambasadorius ir aš) numatome Algimantą Kežį pristatyti Lietuvos valstybinei premijai.

— Įdomu... Sakykite, ar neplanuojate Algimanto Kežio foto darbų parodą surengti kituose miestuose?

— O taip. Planuojame surengti parodą Vokietijos užsienio reikalų ministerijoje, Hamburge, Brandenbure ir kitur. Jei susidarys palankios sąlygos, numatome surengti parodas Lietuvos ambasadoje Londone ir Paryžiuje.

— Teko nugirsti, jog dabar esate pasiryžusi surengti Paryžiuje gyvenančio dail. Žibunto Mikšio grafikos darbų parodą.

— Pirmiausia bus surengta Aldonos Gustas paroda. Ji yra poetė ir dailininkė. Ji gimė Klaipėdos krašte. Dabar gyvena Berlyne. Ji pažadėjo parodos atidarymo metu skaityti savo poezijos kūrinius.

— Ar ji (Gustas) kalba lietuviškai?

— Deja, nebekalba. Ji išvyko į Vokietiją būdama penkerių metų. Jos tėveliai (abu mirę) nespėjo jai įdiegti lietuvių kalbos. Tačiau jos poezijoje dažnai pulsuoja lietuviška dvasia. Jos vyras yra žinomas Vokietijos rašytojas Georg Holsten.

— Ar galima teigti, kad Lietuvos ambasada Berlyne jungia tenyščius lietuvius?

— Be abejo, kad taip. Tik norėčiau pasakyti, kad ambasada turi per mažai oficialių darbuotojų. Jie kasdien dirbdami po keliolika valandų, padeda pavargti. Dar norėčiau paminėti, kad ambasadoje įvairiais reikalais lankosi ne vien Berlyno lietuviai ir kitataučiai. Ambasadoje dažnai lankosi iš Lietuvos atvykę studentai, teatralai ir kiti. Taipgi čia vyksta įvairūs priėmimai, pagerbimai ir t.t. Na, o mes ambasadoje rengiame „Master classes“. Dirbame su studentais, o jie paskui atlieka lietuviams koncertus. Vienaime tokiame koncerte buvo atlikti Lietuvoje gimusio

Lietuvos ambasados rūmai Berlyne.

kompozitoriaus Sigfried Matthus kūriniai. Taipgi planuojame surengti dail. Algimanto Švėgždos darbų parodą. Tame name, kur jis Berlyne gyveno, bus pritvirtinta atminimo lentelė. Iš Vilniaus atvyks prof. Vacys Bagdonavičius skaityti paskaitas apie Vydūną. Žinia, kadaise Vydūnas Berlyno Humboldt universitete skaitė paskaitas. Universiteto vadovybė sutiko jo atminimo lentelėje pažymėti, kad Vydūnas šiame universitete dėstė lietuvių, sanskrito ir kitas kalbas. Taip pat planuojama surengti dailininkų Žibunto Mikšio ir Stasio Eidrigevičiaus darbų parodas. Tad bus daug įdomių ir vertingų renginių. Aš žinau, kad lietuviai mėgsta valgyti cepelinus ir tai, sakyčiau, nieko blogo. Tačiau mes domimės ne valgymu, o kitomis vertybėmis. Aš dar norėčiau pridurti, kad ne per seniai ambasadoje buvo rodomos Vokietijos TV Lietuvoje susuktų filmų ištraukos. Vokiečiai labai domėjosi. Filmus rodė ir komentavo režisierius Stefan Tammen.

— Neiškęsiu nepaklausęs apie mūsų nepamirštamą solistę Viliją Mozūraitę. Kaip ji laikos?

— Gerai laikosi. Ji keturioliktą sezoną dainuoja Karlsruhe miesto operoje, tampa dramatinio soprano, bet ir dramatinio soprano pagrindines partijas. Jeigu Čikagos lietuvių opera kada nors statytų Verdi ar Wagnerio operas, galėtų ją pakviesti. Neapvilis.

— O kaip jos sesutė Henrieta?

— Ji dar vis smuikuoja Ludwigshafen simfoniniame orkestre. Groja antruoju smuiku.

— Ačiū už pokalbį ir priimkite mūsų geriausių linkėjimus. Malonėkite perduoti sveikinimus mūsų bendriems pažįstamiems.

Petras Petrutis

III PASAULIO LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖS „MES“ 2003 LIETUVOJE

VAIZDAJUOSČIŲ RINKINYS

ANSAMBLIŲ VAKARAS
ŠOKIŲ DIENA
DAINŲ DIENA

Šios profesionaliai paruoštos vaizdajuosės parduodamos rinkinyje arba atskirai po vieną.

Puiki kokybė!

AMERIKOS LIETUVIŲ TELEVIZIJA
VIENINTELĖ AMERIKOJE ĮSIGIJO TEISĘ IŠ LIETUVOS NACIONALINĖS TELEVIZIJOS OFICIALIAI RODYTI IR PLATINTI ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTES.

KREIPKITĖS TELEFONU 708-839-9022

Žiūrėkite Amerikos Lietuvos Televizijos laidas ketvirtadieniais ir sekmadieniais nuo 7 v.v. iki 8 v.v. per WFTB Čikagos 23 kanalą.

Lietuva — ketvirta pasaulyje pagal ekonomikos augimo tempus

Atkelta iš 1 psl.

Kaip ir tikėtasi, pasibaigus karui Irake, JAV, euro zonos ir kitų valstybių ūkis pamažu grįžta į įprastą plėtros vėžę, nors kai kurioms valstybėms dėl galimos deflacijos gresia ekonominis nuosmukis.

„Lietuvoje deflacija jau eg-

zistuoja, tačiau ją lemė ne vangi vidaus rinka, bet lito ir dolerio kursų svyravimai bei sumažėjusios pasaulinės naftos kainos“, teigė G. Nausėda.

Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą, sparčiau didės maisto, nekonkurencinių ūkio šakų produktų ir paslaugų kainos, ta-

čiau, Vilniaus banko žinovų teigimu, šiemet šie pokyčiai Lietuvai dar negresia.

Atsižvelgiant į defliacinį pirmojo 2003 m. pusmečio „klimatą“, šių metų infliacijos prognozė sumažinta nuo 1.5 proc. iki 0.2 proc.

kai. Naujosios sąjungos Informacinio centro pareiškimą interpretuoja kaip keistą pasipriešinimą prezidento R. Pakso veiksmams, siekiant valstybėje teisingumo ir tvarkos“, sakė R. Ačas.

Prezidento patarėjo „stalčiuose“ — nauji korupcijos skandalai

Atkelta iš 1 psl.

R. Ačo teigimu, šiuo metu kompromituojančios medžiagos neatskleidžiamos, nes daugelis būsimų skandalų „herojų“ šiuo metu atostogauja.

R. Ačas teigė, kad cituojamas iš laikraščio jam priskiriamas paskir-

mas sakinytis „tėra laisva straipsnio autoriaus interpretacija“.

„Tiesa yra kita. Skandalai guli ne patarėjo Remigijaus Ačo stalčiuose, o realiaame gyvenime, kuriame pernelyg ilgai buvo leista keroti korupcijai, kontrabandai ir šešelinei ekonomi-

statusas. Praėjusių ketvirtadienį atstatydino Konsulinio departamento direktorių Gediminą Šiaudvytį, generalinį konsulą Sankt Peterburge Gintarą Ronkaitį, vicekonsulą Sankt Peterburge Darius Ryliskį, konsulą Sovetskės Saulius Turskis, ambasados Rusijoje 2-asis sekretorius Semionas Dančenko, ambasados Baltarusijoje patarėjas Linas Valentukevičius ir 2-asis sekretorius Ričardas Ramoška.

Saugumas perduoda „septynių diplomatų bylą“ prokurorams

Atkelta iš 1 psl.

galimais diplomatų piktnaudžiavimo tarnyba faktais, perduoda Generalinei prokuratūrai.

Kartu perduodama VSD turima informacija apie privataus verslo neteisėtus interesus Lietuvos konsulinėje įstaigoje veikloje.

„Jeigu prokuratūra nustatys, kad medžiagoje yra nusišaltimų, susijusių su korupcija, sudėties požymių, VSD tikisi, kad prokuratūra priims atitinkamus sprendimus dėl ištyrimo

bei paskiriant atsakingą už korupcijos faktų tyrimą ikiteisminio tyrimo instituciją“, rašoma VSD pranešime.

Kaip skelbta, tyrimą dėl Lietuvos konsulinės įstaigos Baltarusijoje ir Rusijoje dirbančių diplomatų veiklos šiemet vasarį pradėjo užsienio reikalų ministras Antanas Valionis, gavęs informacijos, jog kai kurie konsuliniai pareigūnai pažeidžia įstatymus. Medžiagai, kurią apie įtariamus diplomatų pažeidimus surinko VSD, buvo suteiktas valstybės paslapties

statusas.

Praėjusių ketvirtadienį atstatydino Konsulinio departamento direktorių Gediminą Šiaudvytį, generalinį konsulą Sankt Peterburge Gintarą Ronkaitį, vicekonsulą Sankt Peterburge Darius Ryliskį, konsulą Sovetskės Saulius Turskis, ambasados Rusijoje 2-asis sekretorius Semionas Dančenko, ambasados Baltarusijoje patarėjas Linas Valentukevičius ir 2-asis sekretorius Ričardas Ramoška.

Milijonų iššvaistymu kaltinti „Kauno holdingo“ vadovai išvengė atsakomybės

Atkelta iš 1 psl.

A. Paškevičiaus ir kitų asmenų 1992 metais įsteigta KHK vykdė neteisėtą kreditavimo veiklą.

Suėjus senaties terminui, pastarieji kaltinimai visiems teisiamiesiems buvo panaikinti.

A. Paškevičiui, šiuo metu dirbančiam bendrovėse „Urmis“ ir „Corporate Property Holding“ konsultantu, teismas nutraukė bylą ir atleido jį nuo baudžiamosios atsakomybės.

Bendrovės „Egira“ informacijos specialistu dirbantis V. Krasnickas, teismo sprendimu, laisvės neteks daugiau nei metams. Jis nuteistas 5.5 metų laisvės atėmimo bausme, tačiau, pritaikius 2002 m. Lietuvos Konstitucijos 10-mečio progą paskelbtą amnestiją, jam bausmės laikas sutrumpintas penktadaliu, taip pat jį bausmės

vykdymo laikotarpį jam išskaityta pustrėčių metų trukusi kardinomoji priemonė — suėmimas. Vietoj suėmimo V. Krasnickas buvo sumokėjęs 100,000 litų užstatą, kurį atgavo, kai suėmimo terminas pasibaigė.

V. Krasnickas kaltintas iš KHK pasiėmęs 39 mln. litų ir juos paskolinęs kitoms bendrovėms. Minėtą sumą V. Krasnickas išdavė buvusi KHK direktorė J. Barysienė nuteista 5 metams laisvės atėmimo, tačiau, pritaikius praėjusių metų amnestiją, ji nuo įkalinimo atleista.

Bausmės išvengė ir kiti KHK stebėtojų tarybos nariai — N. Končienė bei K. Armatitis, kurie kaltinti tarybos posėdyje priėmę sprendimą rinkti iš gyventojų indėlius.

Šiuo metu užsienyje nuo Lietuvos teisėsaugos besislap-

tančiam buvusiam EBSW vadovui G. Petrikui kaltinimai šioje byloje pateikti nebuvo.

Nuo 1992 iki 1995 metų KHK iš Lietuvos gyventojų surinko 344 mln. 347,000 litų. Per tą laiką indėlininkams buvo grąžinta 262 mln. 861,000 litų ir sumokėta daugiau kaip 54 mln. litų palukau.

Kaip teigė KHK likvidacinės komisijos pirmininko įgaliojimas „atstovus teisme Michailas Rokickis, investicinei bendrovei savo santaupas patikėjo 15,600 žmonių.

„Šiemet turėtų būti baigta KHK bankroto procedūra, o, parduvus bendrovės turėtą turtą, indėlininkų grąžinimo fonde tėra 877,000 litų, todėl kiekvienas nukentėjęs gyventojas gali tikėtis susigrąžinti tik 0.6 proc. nuo paskolintos bendrovės sumos“, tvirtino jis.

Lietuviai moko užsieniečius susukti nusikaltėlius pagal kvapus

Atkelta iš 1 psl.

seminaras, kur paskaitas keletui šimtų kriminalistų skaitė Lietuvos kinologijos centro vadovas, komisaras Aleksandras Aleksandravičius.

„Norą mokytis pareiškė ir kolegos Suomijoje. Žinau, kad jie dar domėjosi odorologų laimėjimais Vengrijoje ir Lenkijoje, tačiau mūsų patirtis įvertinta geriausiai“, sakė A. Aleksandravičius.

Pasak jo, odorologijos ekspertizės Kinologijos centre atlieka tarnybiniai vokiečių avi-

ganiai šunys.

Vienas gyvūnas per dieną atlieka daugiau kaip po dvi ekspertizes. Šuo iš 12 kvapų mėginių turi atskirti vienintelį reikalingą, o aptikęs reikiama, prigula.

Šunys lygina nusikaltimo vietoje paimtą nusikaltėlio paliktą kvapą su jau sulaikytojo įtariamojo kvapu. Jei tas žmogus buvo nusikaltimo vietoje, šuo tai patvirtina.

Kvapų mėginiai nusikaltimų vietose renkami steriliomis flanelės skiautėmis, kurios,

vežamos į Odorologijos centre esantį kvapų banką.

Šiuo metu ten gali būti sukaupta apie 10,000 kvapų.

Pasak A. Aleksandravičiaus, Lietuva lenkia kitas odorologiją užsiimančias pasaulio valstybes.

Pasak jo, Olandijoje specialistai kvapus nusikaltimų vietose renka gerokai primityviau — pavyzdžiui, iš vogto automobilio į kvapų banką vežama visa vairuotojo sėdynė arba išpjauta jos dalis.

nės Toksikologijos skyrių pateko ir B. Cantat — jam medikai nustatė apsinuodijimą alkoholiu ir medikamentais.

Paryžiaus prokuratūra dėl aktorės M. Trintignant sužalojimo iškėlė bylą grupės „Noir Desir“ vokalistinei B. Cantat, pranešė Rusijos internetinė žiniasklaida.

B. Cantat kaltinamas dėl sunkaus kūno sužalojimo, sukelusio pavojų gyvybei, ir nesuteikus pirmosios pagalbos.

Paryžiuje spėjama, jog trečiadienį pasibaigus 48 valandų sulaikymo terminui B. Cantat bus paleistas už užstatą, tačiau iki tyrimo pabaigos jis turės likti valstybės, kurioje įvykdytas nusikaltimas, teritorijoje.

Iškinį prieš B. Cantat pateikė M. Trintignant giminingai, po antrosios operacijos pradėję vilti, kad aktorė išgyvens.

Sekmdienį jį tos pačios ligoninės ir skubiai operuoti.

ALGIO RIMO ATMINIMUI

Algis Rimas.

Vilniaus arkikatedros Šv. Kazimiero koplyčioje liepos 8 d. išsivijus katalikų vyskupas Paulius Baltakis, kartu su monsinjoru Gintaru Grušu, arkikatedros administratoriumi Ričardu Doveika, kitais kunigais, aukėjo Šv. Mišias už pernai spalio mėnesį mirusį ekonomistą, diplomata, išsivijus visuomenės veikėją Algį Rimą.

Šv. Mišiose dalyvavo JAV LB valdybos pirmininkas Algimantas Gečys, LB Tarybos prezidento pirmininkė Regina Narušienė, Kultūros tarybos pirmininkė Marija Remienė, PLB valdybos vicepirmininkas Algis Rugienius, grupė Vilniuje vykusio PLB XI Seimo dalyvių — prisirinko pilna Šv. Kazimiero koplyčia. Buvo padėtos baltų lelijų vainikas velionii, altorių puošė vėlgai baltų lelijų puokštės. Buvo įrengtas nedidelis stendas su nuotraukomis, vaizduojančiomis A. Rimo gyvenimą ir veiklą.

Pagerbdamas JAV ambasados dirbusį A. Rimą, Šv. Mišiose, bendroje maldoje dalyvavo kadencija Lietuvoje baigiantis JAV ambasadorius John F. Tefft.

Susiedamas tos dienos šv. Mišių Evangelijos ir kitus Mišių skaitinius su tauria Algio Rimo asmenybe bei jo veikla, jautrų pamokslą pasakė, išsivijusieji gimęs ir brendęs mons. G. Grušas. Algio pasiaukojama, nesavanaudiška veikla diplomatinėje tarnyboje, išsivijus visuomeninėje veikloje, Dievo ir Tėvynei garbei davė vaisius, — sakė monsinjoras G. Grušas, pakvietęs visus maldos prisiminimą velionį Algį.

Mišių metu solistė Juodikaitytė išpūdingai atliko „Ave, Maria“, kitus sakralines muzikos kūrinius.

Po šv. Mišių koplyčioje susirinkusieji pasidalijo mintimis ir prisiminimais apie A. Rimą. Nuo 1967 m. jis dirbo JAV diplomatinėje tarnyboje, ambasadoje Vokietijoje, Islandijoje, Airijoje, Kanadoje, kitose šalyse, o atkūrus Lietuvos Nepriklausomybę — 1991—1994 m. JAV ambasadoje Vilniuje, ambasadoriaus D. Johnson politinės ekonomikos patarėju (ambasadoriaus pavaduotoju). Apie tą metų A. Rimo vaisingą diplomatinę veiklą kalbėjo JAV ambasadorius John F. Tefft, pabrėžęs jo dideles pastangas atkuriant sovietinės okupacijos nuokius Lietuvos ekonominius ir kitus santykius su JAV.

Nuo šiol korteles skambinimui į Lietuvą nusipirksite „DRAUGU“!

JAV LB tarybos prezidento pirmininkė R. Narušienė sakė, jog A. Rima ji pažinojo kaip ramų, mandagų, švelnų žmogų. Iš karto atrodė, kad jam truksta tvirtumo, bet tvirtos moralinės savybės kaip tik padėdavo jam įveikti sunkumus, sudėtingus darbus, darė jį kaip tik tvirtu visuomeninės bei politinės veiklos vadovu. A. Rimui dirbant LB Ekonominių, paskui — Visuomeninių reikalų taryboje, kildavo skirtingų nuomonių vienu ar kitu klausimu, bet A. Rimas rasdavo kompromisą, sugebėjo sutelkti kolegų jėgas. Būdamas ALTO atstovu Jungtiniame Amerikos baltų komitete (JBANC), jis sumaniai koordinavo išsivijus pastangas padėti Baltijos šalims įstoti į NATO, organizavo konferencijas, skirtas supažindinti su investavimo galimybėmis Lietuvoje.

Išv. Kazimiero koplyčioje susirinkusieji Algio Rimo būclius ir bendradarbius jautriai kreipėsi JAV LB valdybos pirmininkas A. Gečys. Jam pakvietus vadovauti Visuomeninių reikalų tarybai, A. Rimas sutiko ir visuomet su juo surasdavo bendrą kalbą, kalbėjo A. Gečys. Kai A. Rimas sužinojo, jog jį emė persikelti sunki liga, A. Gečys jam pataręs nepasitraukti nuo veiklos, nes tai padės nepasiduoti blogoms nuotai-koms, jaustis geriau. Ir A. Rimas dirbo, kartu slaugydamas, prižiūradamas negaliojančią mamą, vis važinėdamas pas ją iš Vašingtono į Putnamą. Netrupumą kelią iš namų pas sergančią mamą važinėdavo ir Algio žmona Ramūnė. Tad atsiduodant artimųjų globai ir slaugai, dažnai pritrūkdavo laiko pasitikrinti sveikatą, laiku ligai užbėgti už akių. Ligai jau įsigalejus, žinojome, kad Algio Rimo ir LB pastangos duoda rezultatus, kad Lietuva bus pakviesta į Šiaurės Sąjungą. Ligai jau sukaucius, kartu su ambasadoriumi V. Ušacku, bendruomenės valdybos atstovai ap-lankė jį namuose ir A. Rimui buvo įteiktas aukštas Lietuvos valstybės apdovanojimas — Lietuvos Didžiojo Kunai-kščio Gedimino Riterio kry-žys, kalbėjo A. Gečys. Tė-vynė, tuometinis prezidentas Valdas Adamkus deramai įvertino A. Rimo nuopelnus.

Algimantas A. Naujokaitis

DRAUGAS, 2003 m. liepos 31 d., ketvirtadienis

5

A + A
Broliui
kun. BRONIUI RACEVIČIUI
A + A
Seseriai
ALEKSANDRAI PETKIENEI

mirus Lietuvoje, reiškiam gilią užuojautą artimam draugui VACIUI ROCIŪNUI ir jo šeimai. Su jumis kartu liūdi

Juozas ir Reda Ardžiai
Birutė Čyviene
Vytautas ir Aldona Mauručiai
Marija Mikonienė
Pranas ir Aleksandra Razgaičiai
Irena Sušinskienė

A + A
kun. BRONIUI RACEVIČIUI
A + A
ALEKSANDRAI PETKIENEI

mirus Lietuvoje, reiškiamė nuoširdžią užuojautą broliui VACIUI ROCIŪNUI ir jo šeimai.

Clevelando ateitininkai

PASINAUDOKITE „DRAUGO“ SPAUSTUVĖS PATARNAVIMAI

Dienraštis „Draugas“ spausdinamas modernioje, savoje spaustuvėje. Lietuvių tarpe nėra kitos modernesnės spaustuvės visoje Amerikoje.

„Draugo“ spaustuvė spausdina lietuviškas knygas, žurnalus, laikraščius, programas, pakvietimus, plakatus, biuletenus, reklamines brošiūras, vokus su adresais, paruošia oficialių laiškų popierių su siuntėjo, organizacijų adresais, pasirinktais šūkiais.

Nedaug yra spaudos darbų, kurių dienraščio „Draugo“ spaustuvė negalėtų atlikti.

Kiekvienas spaudos darbas, duotas „Draugo“ spaustuvėi, yra parama dienraščiui. „Draugas“ turi atlikti daug papildomų spaudos darbų, kad galėtų išsilaikyti ir daryti pažangą.

Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei kitų lietuviškų draugijų vadovybę pasinaudoti „Draugo“ spaustuvės patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti kainų ir sužinoti, ką mūsų spaustuvė gali jums suteikti.

Remkite „Draugą“, kuris palaiko lietuvių kultūrinį gyvenimą išsivijusioje — duokite spaudos darbus „Draugo“ spaus-tuvei. Juk „Draugas“ stengiasi aprašyti visus reikinius ir organi-zacijas, todėl nėra kito tokio, išsivijusio jungiančio, veiksnio, kaip „Draugas“.

Visais spaudos darbų reikalais teiraukitės:

Valentinas Krumpis

DRAUGAS

4545 W. 63 Street; Chicago, IL 60629

A STAR ALLIANCE MEMBER

Our new Airbus goes by the designation A340. But you can just call it Cloud 9.

There are a number of reasons why our Airbus A340 is the ultimate in comfort and convenience. Economy Extra, our new class of service, offers its own separate cabin with plenty of room to work or relax. While every seat in all three classes has been newly designed and features an individual video screen. Of course, the sense of well being you'll feel when flying on the sophisticated new aircraft is more than just the result of enhanced comfort, space and amenities. It's also the result of an enhanced quality of service you'll find only on SAS. To find out more call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350. — www.scandinavian.net

It's Scandinavian

SAS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Union Pier Lietuvos draugija rengia tradicinę gegužinę rugpjūčio 2 d., šeštadienį, nuo 5 v. p.p. iki 10 v. v. Pietūs siūlomi nuo 5:30 v. p.p. Veiks baras, loterija, bus žaidimų vaikams. Draugija kviečia visus apylinkės gyventojus ir vasarotojus gausiai dalyvauti. Gegužinė vyks Michigan ežero pakrante, žinomoje „Gintaro“ vasarvietėje (15860 Lakeshore Rd., Union Pier, Michigan). Daugiau informacijos kreipiantis į Mildą Rudaitę tel. 269-469-0231.

Šv. Kazimiero kongregacijos seserys maloniai visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos išteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios vyks rugpjūčio 2 d., šeštadienį, 9:30 val. rytą, seselių motiniškame name, 2601 West Marquette Road, Chicago. Mišias aukos kun. Andrew Wisdom, O.P. Prašome dalyvauti.

Jėzuitų koplyčioje (2345 W. 56th Str. Chicago, IL 60636-1098, tel. 773-737-9400) du pirmuosius rugpjūčio sekmadienius, t.y., 3-ąją ir 10-ąją d., pamaldos vyks ne dešimtą, bet devintą valandą ryto. Kitų rugpjūčio, rugsejo ir vėlesnių mėnesių sekmadienių pamaldų tvarka, kaip ir anksčiau – 10 val. r. Pirmąjį mėnesio šeštadienį, t.y., rugpjūčio 2 d., šv. Mišios ir Rožinės – 4 val. popiet.

ALTO Čikagos skyriaus valdyba rengia tradicinę gegužinę rugpjūčio 3 d., sekmadienį. Ateitininkų namų sodelyje nuo 12 iki 6 val. p.p. Bus smagios muzikos, skanaus maisto, veiks loterija, ištroškęs bus galima atsigaivinti. Kas gali būti geriau, kur šventą dieną praleisti su draugais ir gamtoje! Kviečiame visus dalyvauti.

Atveskite savo vaikučius į „Pipirų ratelį“, kuris veikia pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9:30 v.r. iki 11:30 v.r. ir trečiadieniais nuo 12 v. p.p. iki 2 val. p.p. (Vaikai lanko kartu su tėveliais arba seneliais). Rengiamės Lemonte, PLC. Kreipkitės į Rimą (Stroputę) Geimer 773-775-9498 tarp 9 v. r. ir 5 v.v. Vaikus priminsime tik iki spalio 1 d.

Židinio pamaldos su šv. Mišiomis ruošiamos šeštadienį, rugpjūčio 2 d., 4 v. p.p., Jėzuitų koplyčioje prie Jaunimo centro, Čikagoje. Artejan Žolinems, Švč. Marijos Dangun paėmimo šventei, atneškime žydinčių gelių pasveikinti Ją.

Rugpjūčio 3 d., sekmadienį, 11 val. ryto, R. A. Marcheriu sodyboje Michiganoje, MI, Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga (ALIAS) rengia gegužinę, kurioje, priartamas gitara, dainuos Algimantas Petrakis. Daugiau informacijos: tel. 773-436-7679.

Rugpjūčio 10 d. Švyturio jūrų šaulių kuopa rengia Pilenų stovyklos vasaros gegužinę. Pilenų vartai bus atdaryti nuo ankstyvo ryto. Sesės švyturietės vaišins lietuviškais patiekalais, o broliai švyturiečiai žiures, kad nebutų ištroškę. Gausiai dalyvausime gegužinėje, nes savo atsilankymu paremsime Pilenų stovyklos išlaikymą.

JAV Lietuvių Bendruomenės Vidurio Vakarų apygardos tradicinę gegužinę rugpjūčio 17 d. PLC sodelyje,

Lemonte, vyks po 11 val. šv. Mišių. Bus namų gamybos maisto, smagios muzikos. Veiks loterija. Loterijai reikalingi fantai. Kas gali paaukoti, prašomi juos įdėti į bažnyčios prieangiuose esančias dėžutes.

Skirmantė Miglinienė, Pasaulio lietuvių archyvo vadovė Čikagoje, bus viena iš paskaitininkų Lietuviškų studijų savaitėje Dainavoje rugpjūčio 17-24 d. Savaitės dalyvius ji supažindins su PL archyvo tvarkomais išeivijos lietuvių periodikos rinkiniais ir rengiamu katalogu.

Lietuviškai kalbantiems vaikams Zions Lietuvių liuteronų parapijos patalpose, Oak Lawn, organizuojamas vaikų darželis (day-care). Vaikų amžius – 3-5 metai. Užsiėmimai vyks penkias dienas per savaitę nuo 8:30 val. ryto iki 4:30 val. po pietų, – leisime mamoms dirbti! Jei susirinkę pakankamai vaikų (bent 12), darželis pradės veikti 2003 m. rugsejo 2 d. Dėl vaikų registravimo kreiptis tel. 708-422-1433 iki rugpjūčio 26 d.

„Draugas“ visus 94 metus buvo gyvas savanorių dėka. Laukiame jų ir šiemet vasaros šventėje rugpjūčio 10 d. Galintys ateiti į talką kviečiami paskambinti „Draugo“ valdybos pirm. Marijai Remienei 708-562-1448.

Kokia gegužinė be loterijos? „Draugo“ gegužinei, kuri įvyks rugpjūčio 10 d. t. Marijonų sodelyje, dar trūksta laikinių. Prašome padovanoti.

Korpi Neo-Lithuania vyr. valdyba kviečia visus golfo mėgėjus į metinę golfo iškylą š. m. rugsejo 14 d. Gleneagles Country Club, 13070 McCarty Rd., Lemonte. Visas pelnas skiriamas stipendijoms. Kviečiame ir ne golfo entuziastus atvykti į vaišes po golfo iškylas ir susipažinti su šiuo metų stipendininkais. Daugiau informacijos – skambinti Edui Modestui – 630-794-0500.

Lietuvių fondo golfo dieną-žaidynes vyks rugsejo 28 d., sekmadienį, Old Oak Country Club, Lock Port, IL. Norintys dalyvauti kviečiami registruotis iš anksto, kreiptis į Vyta ir Aldoną Vaitkus tel. 630-243-8178.

Čikagos Gen. T. Daukanto Jūrų šaulių kuopa ruošia susipažinimo vakarą „Kapitono stalas“, kuris vyks Čikagos Venecijos naktų festivalyje rugpjūčio 2 d., šeštadienį, 6 v. v. Musų vieta: 500 metrų į šiaurę nuo Aquarium pagal uosto krantinę. Kviečiami nariai ir svečiai. Informacijos tel. 773-376-6256.

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Kartu su prenumeratorais pratęsimas mokesčių, po 50 dol. auką atsiunte šie „Draugo“ rėmėjai:

Algimantas Kelertas, gyv. Brookfield, IL;

Veronika Pleskienė, St. Pete Beach, FL;

Stasys Strasius, Ann Arbor, MI;

Algimantas Daugirdas iš Willowick, OH.

Visiems jiems tariame nuoširdų aciu!

Antanina Darbutas iš Kenosha, WI, su atnaujinamos prenumeratoro mokesčių atsiunte 50 dol. auką „Draugo“ leidybai paremti. Labai aciu!

LINO KEVLIČIAUS SPORTO KLUBO VAIKINAI RUOŠIASI ČEMPIONATUI INDIANAPOLYJE

Sporto klubo „Combat fighters Club“ įkūrėjas, nepaprastai aktyvus ir visuomeniškai žmogus Linas Kevličius, bei klubo sportininkai, intensyviai ruošiasi vyksiančiam čempionatui.

Kitą savaitgalį Indianoje, Indianapolis Convention Center Hall G, vyks atviras ir pirmasis Amerikoje Lietuvos Kovines savignyos čempionatas – „Battle of Indianapolis 2003“. Paklausime Lino kaip jam ruošiamasi ir kaip atsitiko, kad lietuviai buvo pakviesti į šias varžybas.

Nuo klubo įkūrimo stengiamės dalyvauti įvairiausiose varžybose ir kovose. Šis čempionatas nėra eilinės varžybos. Jis skiriasi nuo kitų. Skirtumas tas, kad mums būdavo nepalankios taisyklės, taškų sistema, kuri vis susipainiodavo... Kovinė savigny, tai naujas kovos menas. Čia iškovoti taškai skaičiuojami kitaip.

Girenas, Linas, Indianapolis čempionato rengėjas Young P. Choi ir Gedas gegužės mėn. vykusiose varžybose. Nuotr. iš klubo archyvo.

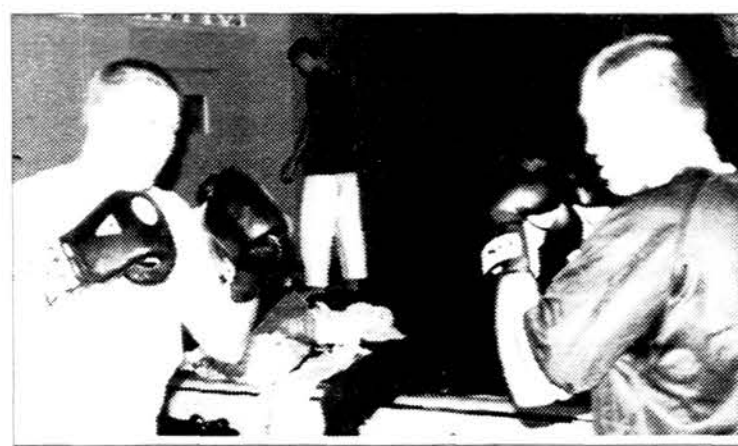
Kaip? Taškai skiriami, kai priešininkas visai nokautojamas!”

Kovinėje savignyose svarbus ne tik fizinis, bet ir psichologinis pasiruošimas. Linas Kevličius iš patirties papasakojo, kaip jam karta, tiesiog ringe sukauste raumenis, negalėjo net pajudėti. Pakilo spaudimas ir jėgos apleido dar kovai neprasidėjus. Dabar taip nenutinka – išmoko save kontroliuoti. Savitvarda, atsipalaidavimas, tinkamas nusikėlimas ir draugų bei sirgalių palaikymas – tiktas į sekme.

Linas labai kviečia visus, besidomintius kovos menais, atvykti į čempionatą. Vyks sinchroninės varžybos, šokiai su kardais ir kitais ginklais, kiti renginiai. Tokio lygio varžybose galima išvysti ne vieną sporto ar kino zvaigždę, gauti autografa. Čempionatas prasidės penktadienį, rugpjūčio 8 d. Vyks šou ir parodomosios kovos.

0 šeštadienį, 10 val. ryto, prasidės pagrindinės varžybos. Išsamiau galite sužinoti internete, adresu: www.omacindiana.com, arba paskambinę Linui, telefonu: 773-965-1111.

Į varžybas taip pat žada atvykti sportininkai iš Lietuvos. Romualdas Navickas, šios sporto šakos įkūrėjas, ir keli sporto klubo „Azuolas“ nariai. Žinoma, jeigu gaus JAV vizas. Linas Kevličius viliasi lietuvių verslininkų pagalbą. Taip pat žada kreiptis į remimo fondą. Kaip sako sportininkas, „Lietuviški fondai turėtų pagelbėti mums – lietuviams sportininkams“. Linas mano, kad vyresnioji karta skeptiškai vertina naujai atvykusius, vadinamus „trečiabangiais“, tautiečius. Gal ir ne visai be pagrindo. Tačiau vis didesnė dalis atvykstančių nori dalyvauti visuomeninėje veikloje, supranta tautiškumo išlaiky-

Klubo sportininkai Erikas ir Saulius ruošiasi čempionatui.

mo svarbą ir Lietuvos vardo garsinimą Amerikoje. „Būtų smagu, jei senoji karta mums ištiestų ranką, patiktų mumis ir suprastų, kad mes vieni kitiems reikalingi. Jei mes sujungsime savo jėgas, galėsime kalnus nuversti. Juk gyvenime ne veltui sakoma – vienas mušio lauke ne karys! Tik visi kartu mes esame jėga.“

Ir ištis, pažvelkime į sporto aukštumas pasiekusius lietuvių, išgarsinusius Lietuvos vardą pasaulyje – krepšininkus, futbolininkus, vyresniai Pasaulio rankų lenkimo čempionate, Springfielde, absoliučia prizininke ir Pasaulio čempione abiejų rankų lenkime tapo Čikagoje gyvenanti Dalia Medžiausytė. Lino Kevličiaus sporto klubo vaikinai pirmas vietas užima megeju lygos bokso varžybose...

Linas turi dar vieną tikslą, kad Kovinė savigny būtų įtraukta į Olimpiadų sporto šakų gretą. Sportininkas, rodos, niekada neuleidžia rankų – kovoja varžybose, organizuoja sportinius renginius ir dalyvauja kitų organizacijų muose. Antai „Joninių-2003“ organizacinis komitetas, sprendamas tvarkos palaiky-

mo klausimą gegužinės metu, vienbalsiai nusprendė į pagalbą pasikviesti Lino Kevličiaus sporto klubo vaikus. Neklydo – tvarka buvo išlaikyta. Prieš dvi savaites vyko paties Lino suorganizuota šventė – „Mis kovinės savigny“ rinkimai. Gražus sportinis renginys subūrė daugybę žiūrovų, jaunų ir sportiškų. „Juk reikia kažką prisiimti, leisti kelioms į varžybas ir klubo išlaikymui“, sakė Linas. Sportininkas neabejingas ir ateinančių kartų sportine gerove. Naujojo sporto komplekso statybai paremti, PLC, Lemonte vyko labdaros vakaras, kur Linas Kevličius dalyvavo, skatino dalyvauti vietinius sporto klubus ir visus, kam rūpi lietuvių vaikų ateitis.

Noretusi tikėti, kad ir Lino Kevličiaus veikla, siekiai bei sportinės užmačios neliktų nepastebėtos ir neįvertintos. Gal vis dėlto bus atkreiptas dėmesys į sveiką ir perspektyvų jaunimą, kuris, beje, didžiulį garsindamas Lietuvos vardą ir tiki, kad tautos stiprybė ne jos gausime, bet jos vienybėje!

Kalbėjosi
Vitalija Pulokienė

PAGIRIAMASIS ŽODIS SUVALKIJAI (3)

Mes, pirmakarciai Paežerių dvaro rūmuose, kur veikia Vilkauskio kraštotyros muziejaus ekspozicija, einame paskui Ireną Pilkauskaitę, tikrą muziejų asą, šio krašto keliais ir takeliais. Pradedame nuo rotondinės biliardo salės. Ant sienos kabo lenta su muziejaus bičiulių-remėjų pavardėmis: Karuza (Los Angeles), Bronė Dzenkaitienė, Algimantas Kezys, Elena Jonušienė, Kęstutis Alksninis, Vytautas Alksninis, Irena Ariene, Donatas Januta, Kazys Januta, Juozas Liudžius, Arūnas-Povilas Palulis, Jantina Radvenis, kun. Kazimieras Senkus, Dalia ir Leonas Šulai, Alfonsas Tumas-Tamošaitis. „O svarbiausia – mūsų Magdalena“, – supažindindama su remėjais, pridėjo mūsų vadovė Irena.

Kadangi neseniai buvo praėjusi Tarptautinė muziejų diena, kuri šiemet buvo pašvęsta muziejų remėjams, Irena atkreipė mūsų akis į vitriną, skirtą toms kruopščioms kraštotyros bitelems, tokiems kaip neseniai miręs mokytojas Stasys Ankevičius, kuris išteigė ir daug metų globojo Vilkauskio kraštotyros muziejaus filialą – Vinco Kudirkos kletelę. Po jo mirties garsūs kletelės eksponatai smuikas, kuri, manoma, yra pats pasidarys V. Kudirka, saugomas čia. Paežeriuose, Jį reikėtų restauruoti, bet muziejininkams tai ne pagal kišenę – specialistai sako, kad restauravimo kaina apie 2.000 Lt.

Kraštotyros muziejus Vilkauskio įsteigtas 1963 m. Jo pradininke ir ilgametę direktore buvo tuometinė rajono švietimo skyriaus inspektore Gabrielė Karaliene. Ji įamžinta viename iš stendų, Irena, muziejaus fondo vyriausioji saugotoja, sako, kad Vilka-

viškio muziejus eksponatais yra vienas turtingiausių tarp regioninių muziejų (saugojimo vienetų jau beveik 150.000). Muziejus prasidėjo nuo visuomeninio, mokyklinio. Šiemet sueina jau 40 metų nuo muziejaus įkūrimo. Buvo didžiulis renginys-konferencija, suvažiuavo remėjai, eksponatų rinkėjai. Jų vardynė – apie 600 vardų. Pradėtus formuoti kolektyvus – kalendorių, numizmatikos, archeologijos, Lietuvos pašto ženklų ir kt.

Prieš muziejiaus direktorius A. Žilinskas atkreipia dėmesį į altorėlį, prie kurio būdavo giedama gegužinių pamaldų metu. Jis sako, kad gegužinės pamaldos prie kryžių Suvalkijoje vyksta iki šiol. Musų žiniomis, tie giedojimai dar įprastas reiškinys ir Rytų Aukštaitijoje, tik dažniausiai ten giedama namuose. O Čikagoje, Marquette Parko lietuvių telkinyje, giedama ir meldžiamasi Marijai parapijos bažnyčioje, pavadintoje Švč. Mergeles Marijos Gimimo vardu.

Tuo metu vienoje pirmo aukšto salėje, kur rengiamos progines parodos, veikia ekspozicija, pavadinta „Tiesa padarys mus laisvus“, skirta lietuvių Katalikų Bažnyčios kronikos 30-mečiui (šis pagrindinis leidinys pradetas leisti 1972 m.). Buvo rodomi originalūs dokumentai, kuriuos muziejaus direktorius parūpino iš buvusio rajono vykdomojo komiteto archyvo. Tai unikalūs liudininkai – raštai, perspėjimai įvairiems katalikiškos veiklos, traktuotos kaip antitarybinė, dalyviams. Vilkauskio vykdomojo komiteto archyve buvo kaupiama visa ta medžiaga, kuri šiandien liudija apie tikinčiųjų persekiojimą sovietmečiu: pvz., del kaledojimo uždraudimo, del Keturvalakių bažnyčios šven-

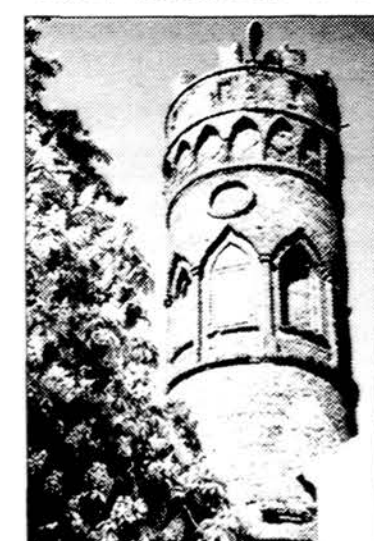
toriaus panaudojimo, kunigams išduotu leidimų atlikti pareigas pažymėjimai, išaiškinimai, kaip taikomas baudžiamojų kodekso straipsnis ir kt. Autentiškas kun. S. Tamkevičiaus pareiškimas su jo parašu, kur rašoma, kad jis atsisako balsuoti renkant vietinę valdžią. Pažymėjimas, kad jam uždraudžiama eiti kunigo pareigas (kunigas pradžioje įdarbinti). Ant rukomojo popieriaus atspausdintas S. Tamkevičiaus dvasinis testamentas, kuris buvo perdavinėjamas iš rankų į rankas, kai kunigas ėmė nujausti, kad bus suimtas.

Turtingoje ekspozicijoje surinkti įvairūs savilaidos būdu atspausdinti vadinaimai šventi paveikslukai, kurie buvo platinami tikinčiųjų tarpe ir perdavinėjami iš rankų į rankas. Medžiaga apie tikinčiųjų teisėms ginti komiteto narius kunigus. Unikali nuotrauka, kuria padarė atsitiktinis stebėtojas, iš kurios aiškėja, kad autovarij, kurioje buvo aktyvus kunigas disidentas Juozas Zdebskis, buvo išprovokuota. Muziejininkai rodė, kad nuotraukoje matyti kontrolinio šūvio į kunigą žymė. Saugumiečiai norejo būtų tikri, jog Zdebskis tikrai mirė.

Ekspozicijoje medžiagos daug, nes didžioji dalis Kronikos leidejų kaip tik ir buvo iš Suvalkijos krašto. Čia buvo rodomi LKBB, „Aušros“ leidiniai, kopijavimo kalkes pavyzdžiai, kuriuos perdavė mokytoja Ona Briulienė iš Vilkauskio. Apie ją rašoma viename iš pirmųjų Kronikos leidinių. Autentiška rašomoji portatyvine mašinėlė, kuria seselės spausdino Kroniką. Kronikos tekstų daugiausia ir buvo surašyta Vilkauskioje. Kybartuose, Opšrutuose (pastaruoju parapijoje veike ir pagrindinė kunigų seminarija). Ant sienos kabo kun. S. Tamkevičiaus portretas, kurį

nutapė kartu su juo Permės lageryje kalėjus ukrainietis Terelija.

Stendas skirtas Kronikos perdavimui į Vakarus. Leidinys buvo mikrofilmuojamas ir dėžutėse nuo mikrofilmų juostos perduodamas per rankas. Kun. Antanas Saulaitis, SJ, aprūpindavo technika filmavimui. Matėme tautodailininkų darbus sovietmečiu, skirtus šiai temai. Jauno kun. Jaugelio nuotrauka, kurioje jis, kankinamas vėžio ligos, lovoje aukoja tikriausiai pasakotines savo šv. Mišias prieš mirtį. Kunigas išleido 6-ąją Kronikos numerį. Po to buvo suimtas, kankinamas, nuo ko paastrėjo jo liga. Štai Kronikos bendradarbiai – kun. Rombertas Grigas, kun. Kastytis Matulionis, kun. Jalinskas, seserys Šarauskaitė, Briulienė, Nijolė Sadūnaitė, Bernadeta Mališkaitė. Štai ženklai, kad ir eiliniai parapijiečiai stengėsi kažką daryti, priešintis dusinanciai atmosferai. Vilkauskio Kaminsko pieštas plakatas – sveikinimas Lietuvos krikšto 600 m. jubilėjaus ir kitomis progomis. Jis piešdavo, per fotografuodavo, spalvindavo „flomasteriu“ ir iš-

Paežerių dvaro rūmų bokštas, iš kurio svečiai grožėdavosi apylinkėmis, o prievartai stebėdavo, kaip dirbė dvaro kumeciai.

Algirdo Girininko nuotr.

siuntinėdavo rajono valdžiai, kaip jis sako, „kad neduot ramiai gyvent“. Beveik nebuvo lietuvių šeimos, kuri nebūtų sveikinusi giminių su šv. Velykomis ar Kaledomis, ir tam buvo naudojami būtent tokie megejų dailininkų atvirukai, daryti primityviomis priemonėmis. Sunku viską išpasakoti, viskas čia unikalų, originalu, autentiška: tremtyje iš duonos daryti rožiniai, kun. Kastyčio Matulionio kalinio antsiuvas ant rankovės, dabartinio Kybartų klebono Vaclovo Stakėno, seminaristo Kauno kunigų seminarijoje, užrašai, kun. Jaugelio, kuris baigė seminariją Opšrutuose, konspektai, savilaidos leidiniai, skirti ginti tikinčiųjų ir visų laisvo žmogaus teisių ir kt.

Tai, ką jūs matote „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikai“ skirtoje ekspozicijoje, yra tik dalis mūsų turimos medžiagos. – baigė pasakojimą Irena Pilkauskaitė.

Audronė V. Škiudaitė

SKELBIMAI

• **Namams pirkti paskolos** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimčiai. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings**, 2212 West Cermak Road, Tel. (773) 847-7747.

• **FANTASTIKA! TO DAR NIEKAD NEBUVO!** Tik 19.9 cento skambinant į Lietuvą, 4.9 cent JAV bet kada. Jokių papildomų mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausios ryšys. Kreipkitės vakarais lietuviškai į DIAL NOW atstovą su 9 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. Naudojami DIAL NOW paslaugas, tuo pačiu remiate išeivijos lietuvišką žiniasklaidą. DIAL NOW – patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!